

Foto: Juriaan Callenbach

Jaarverslag MIND Landelijk Platform Psychische Gezondheid **2024**

Inhoud

Voorwoord	3
De droom van MIND	4
1. Campagnelijn 1: Preventie, inclusief terugvalpreventie	6
1.1 Kernboodschap	6
1.2 Ambities en Speerpunten	6
1.3 Projecten kennis, innovatie en onderzoek	9
2. Campagnelijn 2: Kwaliteit van zorg	13
2.1 Kernboodschap	13
2.2 Ambities en speerpunten	14
2.3 Projecten kennis, innovatie en onderzoek	18
Campagnelijn 3: Kwaliteit van leven	24
3.1 Kernboodschap	24
3.2 Ambities en Speerpunten	25
3.3 Projecten kennis, innovatie en onderzoek	28
4. Organisatie MIND	35
5. Financiën	44
Vooruitblik 2025	47
Bijlagen	
Bijlage 1 Afkortingen	48
Bijlage 2 Bestuur MIND Landelijk Platform	49
Bijlage 3 Lidorganisaties MIND Landelijk Platform 2024	50
Bijlage 4 MIND Cliëntenraden	51
Bijlage 5 MIND Familie- & Naastenraden	53
Bijlage 6 Regiokamer	54

Voorwoord

In 2024 bleef de druk op de geestelijke gezondheidszorg onverminderd groot. Wachlijsten groeiden verder, te veel mensen moeten nog altijd te lang wachten op passende zorg. Ook werd het publieke debat met regelmaat gedomineerd door gevoelige thema's, zoals separatie, euthanasie bij psychisch lijden, autonomie bevorderend beleid of verward en onbegrepen gedrag.

We vroegen als belangenbehartiger op indringende wijze aandacht voor de hierboven genoemde thema's, zoals bijvoorbeeld de toepassing van eenzame opsluiting in de ggz. Met een brede petitie, gesteund door duizenden mensen, maakten we duidelijk

dat dit geen passende of humane vorm van zorg is. MIND blijft zich onvermoeibaar inzetten voor alternatieven die herstel en menselijke waardigheid vooropstellen. Daarbij realiseren we ons ook dat er verschillende perspectieven kunnen zijn, zelfs binnen onze 'eigen achterban'. Er moet ruimte zijn voor verschillende ervaringen en wij zien het als onze rol om alle perspectieven te horen. Zonder oordeel, met compassie en het gesprek hierover aangaand met andere partijen.

Deze ontwikkelingen steken met enige regelmaat toch schril af tegen onze droom zoals deze is geformuleerd in het meerjarenbeleidsplan 2020-2025: "(...) een samenleving waarin wij psychische gezondheid koesteren, daarin investeren en alles doen om onnodig psychisch leed te voorkomen. Iedereen die nu of in de toekomst te maken heeft met psychisch leed kan rekenen op begrip, ondersteuning en goede zorg".

Het blijft onverminderd hard nodig om de stem van de cliënt en naaste te laten horen. En daarin zijn gelukkig ook lichtpuntjes te zien. Zo ronden we dit jaar samen met het Oranje Fonds met succes het meerjarige programma *Herstel Dichtbij* af, wat ook een vervolg kreeg in *Herstel Dichtbij – Samen Groeien*. Het programma heeft waardevolle inzichten, verbindingen en nieuwe praktijken opgeleverd en daarmee een stevig fundament voor de onmisbare zelfregie- en herstelbeweging waar de komende jaren verder aan gebouwd zal worden.

Kortom, hoewel we wederom met taaie vraagstukken werden geconfronteerd, tonen onze belangenbehartiging, projecten, acties en samenwerkingen dat verandering mogelijk is. We blijven bouwen aan een samenleving waarin mensen met psychische klachten worden gezien, gehoord en gesteund.

Tenslotte stond 2024 voor MIND als organisatie in het teken van het opstellen van de meerjarenstrategie 2025-2028, waarin we met onze lidorganisaties in kaart hebben gebracht wat de grote knelpunten en ambities zijn waar MIND zich de komende drie jaar voor moet gaan inzetten. Onze droom is niet zozeer veranderd, maar we hebben ook een aantal scherpe keuzes te maken in wat MIND doet om die te realiseren. Kortom, 2024 was doen wat er nú nodig is en ook vooruitkijken.

In dit jaarverslag blikken we met gepaste trots terug op wat we samen hebben bereikt in 2024.

Dienne Bos, Directeur MIND Platform

De droom van MIND

MIND Platform is de landelijke koepelvereniging van, voor en door cliënten- en naastenorganisaties in de ggz. De vereniging MIND Platform werkt nauw samen met Stichting MIND. Samen vormen wij de MIND-organisatie. Het perspectief van cliënten en naasten is hét uitgangspunt van het beleid van de MIND-organisatie. Door de krachten te bundelen willen wij verschil maken voor de psychische gezondheid in Nederland. Dit doen we vanuit de 'Droom van MIND' die we hebben geformuleerd als uitgangspunt voor ons meerjarenbeleidsplan (MJB) 2020-2025.

De Droom van MIND

Wij leven in een samenleving waarin wij psychische gezondheid koesteren, daarin investeren en alles doen om onnodig psychisch leed te voorkomen. Iedereen die nu of in de toekomst te maken heeft met psychisch leed kan rekenen op begrip, ondersteuning en goede zorg.

We hebben daarbij de volgende **missie**: MIND is een onafhankelijke maatschappelijke organisatie die Nederland psychisch gezonder maakt. MIND is hét aanspreekpunt in Nederland voor maatschappelijke en individuele vragen rond psychische gezondheid en geeft stem aan alle mensen die te maken hebben met psychische problemen. Dit doen we vanuit onze **kernwaarden**: wij zetten altijd door. We zijn sociaal en verbindend. We hebben een open mind en onze werkstijl is vernieuwend en ondernemend.

Het bureau van MIND voert activiteiten uit in nauwe samenwerking met de leden van MIND. Daarnaast zijn er ook samenwerkingsverbanden met externe partijen. Voor alle activiteiten van MIND Landelijk Platform geldt dat ze niet alleen plaatsvinden in het belang van onze lidorganisaties; ze worden ook uitgevoerd ten behoeve van de samenleving. Op die manier blijven we altijd dichtbij ons primaire doel: het realiseren van onze droom.

Om een helder overzicht te geven van de thema's en activiteiten waar MIND zich in 2024 mee bezig heeft gehouden om dit doel te bereiken, is een indeling gemaakt in campagnelijnen, ambities, speerpunten en projecten (inclusief kennis, innovatie en onderzoek).

Campagnelijnen

Voor 2024 hebben we, evenals in voorgaande jaren, onze activiteiten geordend langs drie thematische campagnelijnen:

1. Preventie, inclusief terugvalpreventie
2. Kwaliteit van zorg
3. Kwaliteit van leven

De overkoepelende thema's Jeugd en Ervaringskennis lopen als een rode draad door alle campagnelijnen en activiteiten heen.

Ambities en speerpunten

In het Meerjarenbeleidsplan 2020-2025 is aan iedere campagnelijn een aantal specifieke ambities gekoppeld. Deze ambities zijn groot en het aantal onderwerpen dat aandacht verdient in ons streven naar een psychische gezonde samenleving is nog groter. Om focus – en daarmee impact – te waarborgen maken de leden van MIND Landelijk Platform ieder jaar een keuze in onderwerpen die we dat jaar willen oppakken: onze speerpunten. De speerpunten die waren geselecteerd voor de activiteiten van 2024 droegen bij aan het bereiken van de ambities zoals die zijn vastgelegd in het MIND Meerjarenbeleidsplan 2020-2025.

Lobby

In dit jaarverslag laten we zien hoe onze activiteiten bijdragen aan het realiseren van onze droom. Een belangrijke manier waarop we dit doen is door middel van belangenbehartiging op basis van collectieve ervaringskennis in de ggz. De lobbyactiviteiten spitsen zich toe op onze speerpunten. We schrijven onder andere brieven aan de Tweede Kamer voorafgaand aan Kamerdebatten over de ggz, voeren gesprekken met Tweede Kamerleden en/of hun beleidsmedewerkers en we organiseren lobbytrainingen voor onze leden.

Media en voorlichting rondom beleidsthema's

In 2024 heeft MIND 20 persberichten naar de media gestuurd met daar ons standpunt over beleid en onze reactie op actuele ontwikkelingen zoals nieuwe wachtlijdcijfers en plannen van bijvoorbeeld het nieuwe kabinet. In totaal werd MIND 734 keer in de media vermeld en wisten we 17 issues in de media onder de aandacht te brengen. Een greep uit de thema's: aandacht voor het behoud van (cruciale) ggz in NRC en AD, zorg zonder dwang in Trouw en AD, handhaving van de zorgplicht op NOS Journaal, wachtlijden in de ggz en kritiek op marktwerking in de zorg (RTL internet en dagbladen) en vrije artsenkeuze (oa Radar, Trouw en RTL). Ook de resultaten van onze eigen onderzoeken naar leefstijl en beschermd wonen (via het MIND ggz-panel) en het Meldpunt Autonomie Bevorderend Beleid werden door media overgenomen.

Projecten op het gebied van kennis, innovatie en onderzoek

Naast belangenbehartiging worden ook projecten uitgevoerd, zowel op kennisontwikkeling, implementatie als in het kader van onderzoek. Deze sluiten aan op de door de leden bepaalde doelstellingen voor de vereniging (vanuit het Meerjarenbeleidsplan, het (jaarlijkse) werkplan, de Kennisagenda en aansluiting bij relevante thema's, zoals innovatie en zijn onder de verschillende campagnelijnen opgenomen. Vaak is MIND of een van de lidorganisaties in de lead, soms participeren we in een onderzoek of project van derden. Onze rol is dan kleiner (maar niet minder belangrijk).

Campagnelijn 1

Preventie, inclusief terugvalpreventie

1.1 Kernboodschap

Er moet en kan meer gedaan worden aan terugvalpreventie, vroegsignalering van psychische klachten, behoud van psychische gezondheid en versterken/bevorderen van mentale weerbaarheid. Preventie is effectief en loont, maar valt door tekort aan financiering en urgentiebesef bij beleidsmakers vaak tussen wal en schip. Inzet op preventie vraagt om goede samenwerking en aansluiting tussen (vaak) lokale en regionale partijen en goede kennisuitwisseling, financiering en andere randvoorwaarden. Uitgangspunt is aansluiting bij de leefwereld van alle burgers die mentaal gezond willen blijven.

Impact in 2024

Onze collectieve ervaringskennis hebben we ingezet voor de verbetering van de kwaliteit van zorg rondom suïcidaliteit en de maatschappelijke discussie over euthanasie bij ernstig psychisch lijden. Daarnaast hebben we ons actief ingezet als partner in de coalitie 'Leefstijl in de zorg' met als resultaat een leefstijlinterventie voor mensen die wachten op een passende ggz-behandeling. Dit deden we op basis van eigen onderzoek onder ons ggz-panel en in samenwerking met onze leden. Zij weten immers het beste wat werkt.

1.2 Ambities en Speerpunten

Ambitie 1: Preventie voor een psychisch gezonde jeugd

Trekker: leden van de Expertcommissie Jeugd. Zij zijn afkomstig vanuit Plusminus, Expex, Naasten Centraal, Landelijke Oudervereniging Balans, WEET en twee jongeren die vanuit hun ervaringskennis op individuele titel deelnemen.

Dit onderdeel is sinds 2023 grotendeels belegd bij MIND Us. In 2024 hebben we samen met MIND Us en zes partijen uit het veld een start gemaakt met het gezamenlijk opzetten van een digitaal platform voor jongeren met vragen over mentale gezondheid of beginnende psychische klachten. Daarnaast hebben we lessen gegeven over mentale gezondheid op scholen. Dit doen we in samenwerking met Diversion. Onze peer educators, jongeren met ervaringskennis in de ggz, worden opgeleid om deze gastlessen te verzorgen. Deze worden al jaren hoog gewaardeerd door de scholen die deze lessen afnemen.

Ambitie 2: Preventie-agenda op basis van data en kennis

Trekker: leden van de werkgroep suïcidepreventie. Zij zijn afkomstig uit het Suïcide Preventie Centrum, Aurora (beiden geen lid van MIND), Ypsilon, NVA, Kamer Familie- en Naastenraden, Landelijke Stichting Zelfbeschadiging en leden die vanuit hun ervaringskennis op persoonlijke titel deelnemen.

Suïcidepreventie volwassenen

In 2024 hebben we een aantal brieven naar de Tweede Kamer (en commissies) verstuurd waarin we oproepen tot aandacht voor suïcidepreventie vanuit het sociale domein, bijvoorbeeld in de vorm van ondersteuning van naasten en nabestaanden. Ook pleitten we voor gespreksruimte voor doodswensen in brede zin. Daarnaast zijn we verdergegaan met onze deelname aan de herziening van de richtlijn voor zorgprofessionals over suïcidaal gedrag. Binnen het landelijke netwerk 'Initiatiefgroep suïcidepreventie' hebben we onder andere meegewerkt aan de insteek van de Nederlandse ggz op het thema suïcidepreventie.

We hebben als partner in de Landelijke Agenda Suïcidepreventie input geleverd voor verschillende producten en handreikingen van 113. Tevens hebben we bijgedragen aan het landelijke congres Suïcidepreventie, aan de ontwikkeling van de nieuwe Landelijke Agenda en aan de nieuwe meerjarenstrategie van 113. Samen met collega's van de MIND Hulplijn hebben we deelgenomen aan de bijeenkomst 'Samen minder suïcide: jongvolwassenen', waarin we met veel partners proberen te werken naar een vermindering van het aantal suïcides onder jongvolwassenen.

Van 12 tot 26 februari 2024 stond het beeld 'Stille Strijd' van kunstenares Saskia Stolz op het Eemplein in Amersfoort. Dit 2,5 meter hoge kunstwerk vraagt aandacht voor psychische klachten en suïcidale gedachten van jongeren. Zij voeren vaak in hun eentje een innerlijke stille strijd. Dienke sprak tijdens de openingsbijeenkomst.

Het thema euthanasie & psychiatrie heeft veel media-aandacht gekregen in 2024. MIND heeft opgeroepen om hierbij alle optieken te laten horen en we hebben ons eigen standpunt gedeeld in een Kamerbrief t.b.v. het Commissiedebat Medische Ethiek.

Samen met VWS en veldpartijen hebben we passende zorg en ondersteuning voor mensen met een persisterende doodswens en hun naasten in kaart gebracht, zodat deze hulp beter georganiseerd kan worden. Hiertoe hebben wij samen met het Expertisecentrum Euthanasie een tweetal fysieke bijeenkomsten in Amersfoort georganiseerd waarbij vele belanghebbenden aan tafel zaten en tot een beter begrip van elkaars positie, standpunt en activiteiten zijn gekomen.

We hebben onze deelname aan de modulaire herziening van de Richtlijn Toetsing Levensbeëindiging op verzoek toegezegd en we hebben de deelnemers van ons MIND ggz-panel opgeroepen op deel te nemen aan een uitvraag over euthanasie bij psychiatrie. Deze uitvraag was opgezet door het UMCG.

Leefstijl in de psychiatrie

Vanuit de IZA-gelden is een coalitie 'Leefstijl in de zorg' opgezet. De Coalitie Leefstijl in de Zorg streeft ernaar dat leefstijl in 2025 een vast onderdeel is van de curatieve zorg naast medicatie, medische ingrepen en technologie. MIND is aangesloten bij het 'Team Patiënten' en zit op directieniveau ook in de stuurgroep van deze coalitie om het ggz-perspectief in te brengen. Het MIND-team KIO (Kennnis, Innovatie en Onderzoek) neemt actief deel aan het project. Vanuit het Team Patiënten heeft MIND zich in 2024 onder meer beziggehouden met doelgroepenonderzoek naar het zoeken van informatie over leefstijlverandering. Hieruit kwam naar voren dat er bepaalde momenten zijn ('teachable moments') waarop mensen meer open staan voor gedragsverandering. MIND heeft de wachttijd voor de ggz aangemerkt als een teachable moment en in 2024 hebben we dit samen met de Coalitie Leefstijl in de zorg uitgewerkt tot een handreiking voor zorgverleners en patiënten- en naastenorganisaties. In deze handreiking worden de kansen uitgewerkt die een wachttijd biedt om aan de slag te gaan met leefstijlverandering. Deze handreiking is gebaseerd op doelgroepenonderzoek, drie focusgroepen met cliënten en naasten, ons eigen leefstijlonderzoek en het Nivel-onderzoek naar wachttijdoverbrugging. Tijdens de Week van Arts en Leefstijl (4-7 november 2024) droeg MIND bij aan een lezing over leefstijlopties tijdens het wachten op ggz-zorg. Een publieksversie van het rapport is in het voorjaar van 2024 gedeeld via de communicatiekanalen van MIND. Een van de belangrijkste conclusies is dat leefstijlinterventies vaak nog onvoldoende toegankelijk zijn. Het rapport wordt ook gebruikt bij de verdere inzet van MIND op dit thema in 2025.

MIND Expert Center

Mensen die zelf ergens uitgebreide ervaring mee hebben of iets hebben mee- of doorgemaakt, kunnen hierover vaak het meest betekenisvol spreken. Dat geldt zeker binnen zorg en welzijn. Om deze ervaringskennis en ervaringsdeskundigheid structureel in te zetten bij het verbeteren van de zorg, heeft MIND enkele jaren geleden het MIND Expert Center (MEC) opgericht.

Het MEC is ontstaan op verzoek van een aantal lidorganisaties van MIND, die aangaven dat het in de praktijk lastig is om zelfstandig contacten te initiëren en onderhouden met relevante partijen, zoals opleidingsinstituten, bij- en nascholingsaanbieders en kennisinstellingen. Daarnaast worden deze organisaties niet altijd gevonden door externe partijen die behoefte hebben aan ervaringskennis. Het MEC voorziet daarom in een duidelijke behoefte: het fungeert als centraal knooppunt waarin MIND – namens en samen met de lidorganisaties – de verbinding legt tussen vraag en aanbod van ervaringsdeskundigheid. Het MIND Expert Center biedt dan ook een

aanvulling, geen vervanging. We versterken de positie van onze lidorganisaties door structurele verbindingen te leggen en gezamenlijke expertise zichtbaar en beschikbaar te maken. We fungeren als brug tussen de vraag naar ervaringskennis – van bijvoorbeeld overheidsinstanties, brancheorganisaties, onderzoeksgroepen en onderwijsinstellingen – en de mensen met ervaringskennis die zich via onze achterban willen inzetten voor een betere zorg.

Zo vormt het MEC een knooppunt dat de inzet van ervaringskennis versterkt, met als doel het doorbreken van taboes en het verbeteren van zorg en welzijn. In nauwe samenwerking met onze lidorganisaties zorgen we ervoor dat bestaande kennis benut wordt en nieuwe verbindingen ontstaan, juist daar waar het anders moeilijk bereikbaar is.

In 2024 is een werkgroep opgezet om de diensten van het MEC binnen diverse opleidingen onder de aandacht te brengen. Dit heeft inmiddels geresulteerd in een flyer met het aanbod. Daarnaast is er een eerste pilot bij de NVvP gehouden, waarbij een aantal ervaringsdeskundigen onderwijsmateriaal van de NVvP heeft becommentarieerd. Voor de experts is een 'Mexpertdag' georganiseerd, er is online aan deskundigheidsbevordering gewerkt en aan de ontwikkeling van een methodiek kenniskringen binnen het MEC. Ook is in 2024 een vrijwilligersbeleid opgesteld en goedgekeurd, en alle experts hebben een vrijwilligerscontract ontvangen.

1.3 Projecten kennis, innovatie en onderzoek

Projecten suïcidepreventie

(derde landelijke agenda suïcidepreventie – LASP)

Betrokkenheid achterban: leden van de werkgroep suïcidepreventie. LASP 5B wordt uitgevoerd door het Suïcide Preventie Centrum en Aurora, i.s.m. MIND. LASP 6 door MIND.

Inleiding en doel

MIND neemt deel aan verschillende onderdelen van de LASP. Het doel van de verschillende projecten is om suïcides te voorkomen door een open gesprek over psychische gesteldheid te normaliseren, jongeren tools te geven om met het thema om te gaan, samenwerking tussen naasten en professionals te faciliteren en de inzet van ervaringsdeskundigen te professionaliseren.

Resultaten 2024

Implementatie van de Systematische Aanpak Suïcidepreventie in de GGZ (SAS-GGZ / LASP 5B)

Dit programma helpt vijf ggz-instellingen om suïcidepreventie te verbeteren met een op maat gemaakt plan, nationale en internationale goede voorbeelden, uitwisseling van geleerde lessen tussen deelnemers en kennis vanuit partnerorganisaties 113 Zelfmoordpreventie, Aurora, MIND, de Nederlandse ggz en het Suïcide Preventie Centrum. De uitkomsten van SAS-GGZ dragen bij aan kennis over suïcidepreventie en ook geven ze bredere inzichten over het in gang zetten van organisatiebrede veranderingen in de ggz. De instellingen worden ondersteund door veranderdeskundigen van het Expertisebureau voor Herstel en de aanpak en de verschillende best practices worden daarnaast onderzocht door onderzoekers van 113 Zelfmoordpreventie. In 2024 hebben alle instellingen gewerkt aan betere samenwerking met en ondersteuning van naasten en nabestaanden. Een factsheet 'werken met naasten' is opgeleverd en er zijn meerdere uitwisselingsmomenten geweest, waarbij de instellingen vragen konden stellen en praktische tips kregen.

Chatsafe (LASP 6)

Dit project geeft jongeren handvatten om veilig over suïcidaliteit te communiceren op social media; zowel over zichzelf als in reactie op anderen. De van oorsprong Australische richtlijnen zijn vertaald en omgezet naar een social mediacampagne, in co-creatie met Nederlandse jongeren. In 2024 is de Chatsafe-campagne (TikTok en Instagram) bij VWS gelanceerd, een factsheet over ChatSafe is opgeleverd en overhandigd aan de staatssecretaris van VWS. Samen met een onderzoeker van 113 hebben we presentaties over Chatsafe gegeven bij Jeugd in Onderzoek en de Voor de Jeugd Dag.

Een behoeftepeiling onder hulpverleners met betrekking tot de Chatsafe-richtlijnen is uitgevoerd en uitgewerkt in een eindrapportage. Eind 2024 is de social mediacampagne volbracht en overgedragen aan 113. Op deze manieren hebben we direct bijgedragen aan het 'aan de man brengen' van deze tools, zowel bij jongeren en hun ouders als bij diverse zorgprofessionals.

Implementatie netwerkaanpak depressiepreventie in de huisartsenzorg

Betrokkenheid achterban: Depressie Vereniging, verder worden (lokale) ervaringsdeskundigen en zelfregieorganisaties betrokken in de pilot en onze netwerkaanpak.

Inleiding en doel

Met dit vervolgproject monitort MIND de door ons ontwikkelde netwerkaanpak Depressiepreventie in een pilotregio. Het doel is om kennis over de netwerkaanpak te verspreiden voor huisartspatiënten met depressieve en/of angstgevoelens en dat iedereen met een (beginnende) depressie tijdig de juiste zorg en ondersteuning krijgt op de juiste plek, gebaseerd op een behoefte-inventarisatie op verschillende levensterreinen. De medische zorg van de huisarts/POH-ggz kan waar nodig worden aangevuld door andere netwerkpartners, waardoor de huisartsenzorg wordt ontlast. Daarnaast worden informatie, producten en materialen voor (terugval)preventie en vroegsignalering van depressie zoveel mogelijk verspreid. Het verminderen van de wachtlijsten voor ggz-zorg door de netwerkaanpak is ook een belangrijk doel. Huisartspraktijken gaan meer samenwerken met ervaringsdeskundigen en door voorlichting aan huisartsen (in opleiding) en POH-ggz wordt de kennis over de netwerkaanpak vergroot en geborgd.

Door beleidsontwikkelingen zoals de IZA- en GALA-akkoorden (IZA = Integraal Zorg Akkoord en GALA = Gezond en Actief Leven Akkoord) zijn mentale gezondheidsnetwerken ontstaan met regionale samenwerkingsverbanden (zorg, welzijn en gemeente). Een nieuw onderdeel is het Verkennend Gesprek voor huisartspatiënten, bijv. vanuit een Centraal Toeleidingspunt. MIND heeft de pilot in Arnhem en Nijmegen gemonitord met ervaringsdeskundigen van o.a. een zelfregie-/herstelorganisatie. Het doel is om onze netwerkaanpak te optimaliseren en aanbevelingen te doen voor landelijke uitrol.

Resultaten 2024

- April-juni: monitoring pilot in Arnhem en Nijmegen. MIND gebruikt de uitkomsten om de netwerkaanpak te optimaliseren. Een samenvatting in een infographic wordt breed verspreid.
- Deskresearch: onderzoek naar patiëntenportalen en PGO-omgeving voor de netwerkaanpak.
- PCT (Preventieve Cognitieve) Trainingen: 37 POH's-ggz hebben een terugvalpreventietechniek voor de huisartsenpraktijk geleerd via 3 trainingen door UMC Amsterdam.
- Organisatie webinar samen met de Landelijke Vereniging POH-ggz, voor 330 POH's-ggz over netwerkzorg voor huisartspatiënten met mentale klachten.

Participatie MIND in onderzoek EVAneMent

Betrokkenheid achterban wordt georganiseerd via het MIND Expert Center

Inleiding en doel

Steeds meer jongeren in Nederland kampen met mentale problemen. Factoren als prestatiedruk en slaapproblemen spelen mogelijk een rol, maar de onderlinge samenhang en impact op mentale gezondheid zijn nog onvoldoende duidelijk. Ook ontbreekt een methode om het effect van beleid gericht op verbetering van jongerenwelzijn goed te kwantificeren. In dit RIVM-project wordt een simulatiemodel ontwikkeld ter ondersteuning van beleidskeuzes rond publieke mentale gezondheid. Het doel is het ontwikkelen van evaluatiemodellen voor preventiebeleid, zodat beleidsafwegingen beter kunnen worden onderbouwd. De focus ligt op het effect van preventie bij jongeren op het ontstaan van mentale aandoeningen op latere leeftijd. Het zogeheten 'health impact model' omvat ook een (gezondheids-)economische module. Twee hoofdvragen staan centraal: (1) wat is de samenhang tussen determinanten en mentale (on)gezondheid en (2) hoe kunnen deze verbanden worden gekwantificeerd in een beleidsrelevant rekenmodel? MIND brengt het ervaringsperspectief in bij de projectgroep en in de ontwikkeling van het model. Dat is nieuw in deze tak van onderzoek en MIND heeft als belangrijkste taak geleerde lessen rond participatief modelleren vast te leggen voor volgende toekomstige projecten.

Resultaten 2024

- Versterking van ervaringskennis via deelname aan projectgroep en overleg met promovendi.
- Bijdrage aan conceptueel model door inzet van ervaringsdeskundigen door de organisatie van focusgroepen en klankbordgroep.
- Inhoudelijke bijdrage aan drie wetenschappelijke artikelen (indiening gepland in 2025): over het conceptueel model, een scoping review over participatory modelling, en stakeholderparticipatie.
- Start van tussentijdse evaluatie van ervaringsgerichte participatie via interviews met promovendi en promotoren.

Participatie in onderzoek 'Samen sterk aan de start'

Betrokkenheid achterban: structurele aanstelling MIND patiëntonderzoeker en de achterban wordt verder betrokken door middel van focusgroepen.

Inleiding en doel

Geïntegreerde zorg rondom de geboorte is van groot belang vanwege de wisselwerking tussen psychiatrische problematiek van ouders en de ontwikkeling van het kind. In Amsterdam zijn twee projecten gestart waarin volwassen ggz en Infant Mental Health samenwerken. Deze pilot verbindt beide projecten tot één expertise-zorgpad 'geïntegreerde perinatale zorg'. Vroege interventies gericht op mentale gezondheid van ouders worden gecombineerd met interventies gericht op hechting met het (ongeboren) kind, met regelmatige afstemming tussen zorgverleners en ouders. Dit draagt bij aan beter mentaal welzijn van ouders, een kansrijke start van hun kinderen en gezonde generaties in de toekomst. Het doel van het pilotonderzoek is het borgen van een gecombineerd zorgpad binnen de perinatale zorg. MIND levert hierbij ervaringsdeskundige inbreng in de projectgroep, voert focusgroepen uit en analyseert deze.

Resultaten 2024

- Uitvoering van twee focusgroepen: één met patiënten die het zorgpad hebben doorlopen en één met betrokken zorgverleners. Deze gesprekken brachten kansen en knelpunten in kaart en worden in 2025 vervolgd met twee extra focusgroepen met patiënten en naasten.
- Presentatie van het zorgpad, de opzet van de vragenlijststudie en eerste kwalitatieve bevindingen op een poster tijdens *Jeugd in Onderzoek* in Den Bosch.

Campagnelijn 2

Kwaliteit van zorg

2.1 Kernboodschap

Cliënten en hun naasten hebben recht op de beschikbaarheid van tijdige en kwalitatief goede ggz. Zorg volgens de menselijke maat in een veilige setting waar je geen onnodige of averechtse dwang ondergaat of anderszins extra leed oploopt. Zorg die aansluit op de klachten, wensen en behoeften van de cliënt, die door gezamenlijke besluitvorming tot stand komt, waarbij naasten zo goed mogelijk worden betrokken. Zorg waarbij ook medebepalende factoren zoals systemen, cultuur, vastgoed et cetera mensgericht zijn. De zorg is transparant zodat cliënten en hun naasten goede keuzes kunnen maken bij de behandeling. Continuïteit en nazorg zijn gegarandeerd. De basis voor die kwalitatief goede en veilige ggz wordt vastgelegd in toegankelijke zorgstandaarden waarbij ervaringskennis van cliënten en hun naasten is geïntegreerd.

Impact in 2024

Kwaliteit van zorg is een thema dat een veelheid van (diverse) onderwerpen beslaat. Onze resultaten tonen dit ook aan. Samen met een groot aantal mensen vanuit onze lidorganisaties hebben we ons onverminderd ingezet om de jeugdzorg te verbeteren, onder meer door de 'leefwereldtoets' te ontwikkelen.

In de volwassenen-ggz hebben we ons hard gemaakt voor betere contractering en zorgbemiddeling door het gesprek hierover aan te gaan met zorgverzekeraars en brachten we onze ervaringskennis in bij het programma 'Versterken Kwaliteitstransparantie ggz'. Op het gebied van de ontwikkeling en herziening zorgstandaarden en richtlijnen in de ggz namen onze afgevaardigden deel aan een groot aantal trajecten.

We zijn gestart met de succesvolle campagne 'Eenzame opsluiting is geen liefdevolle zorg' om aandacht te vragen voor het opsluiten van cliënten die gedwongen zorg ontvangen in de ggz, met als doel samen met aanbieders en professionals te werken aan het voorkomen van dit soort praktijken.

We zorgden ervoor dat het cliënt- en naastenperspectief stevig is meegenomen in de ontwikkeling van de Werkagenda Aansluiting Forensische Zorg-Reguliere Zorg.

Wat betreft de dataverzameling in de ggz hebben we ons zeer actief gemengd in het publieke debat over secundair gebruik van gezondheidsgegevens en het recht op privacy. Op het gebied van e-Health namen we vanuit onze expertise deel aan waardebepalingen en toetsingen van digitale toepassingen vanuit het programma 'Digizo'.

Samen met onze netwerken van cliënten- en naastenraden van ggz-instellingen hebben we flink gebouwd aan het versterken van hun medezeggenschap en belangenbehartiging, en droegen we bij aan de verbetering van de kennis- en informatiepositie van deze raden op tal van inhoudelijke onderwerpen.

2.2 Ambities en speerpunten

Ambitie 3: Tijdige, goede zorg en ondersteuning voor de jeugd

Trekker: leden van de expertcommissie jeugd. Zij zijn afkomstig vanuit Plusminus, ExpEx, MIND Naasten Centraal, Landelijke Oudervereniging Balans, WEET, NVA en twee jongeren die vanuit hun ervaringskennis op individuele titel deelnemen.

In 2024 hebben we bij het ministerie van VWS een projectsubsidie aangevraagd voor de structurele inzet van ervaringskennis en collectieve belangenbehartiging vanuit het perspectief van jeugdigen en ouders/opvoeders op de thema's reikwijdte, toegang en verbinding met aanpalende domeinen, regionalisering en de leefwereldtoets uit de Hervormingsagenda Jeugd. Met de toekenning van deze aanvraag kan de deelname aan de Hervormingsagenda Jeugd door ervaringsdeskundigen vanuit verschillende lidorganisaties van MIND voor 2024 en 2025 gefinancierd worden. De inspanningen van de ervaringsdeskundigen in de verschillende werkgroepen hebben tot nu toe geleid tot een verdieping van de inhoud met betrekking tot bovengenoemde thema's. De bescherming van fundamentele waarden staat daarbij centraal en blijkt hard nodig te zijn. MIND vroeg in 2024 stevig aandacht voor het bewaken en beschermen van kinderrechten en mensenrechten.

In samenwerking met leder(in), de Nationale Jeugdraad (NJR) en het Ondersteuningsteam Zorg voor Jeugd (OZJ) is de leefwereldtoets ontwikkeld. Deze toets die ingezet kan worden om vooraf een beleidsvoorstel te toetsen of achteraf toetst hoe een beleidsmaatregel heeft uitgedaakt op de leefwereld van kinderen, jongeren en gezinnen, is goedgekeurd door de stuurgroep Hervormingsagenda Jeugd. Met deze goedkeuring is gestart met de uitvoering van de leefwereldtoets door het OZJ. MIND is samen met leder(in) en de NJR onderdeel van de klankbordgroep waaraan consultatievoorstellen worden voorgelegd. De toets wordt nu uitgevoerd op twee onderwerpen in de gesloten jeugdzorg: inspraak van jongeren en de uitvoering van de wetswijziging met betrekking tot vrijheidsbeperkende maatregelen.

Daarnaast is MIND vertegenwoordigd in de netwerkorganisatie 'Kwaliteit en Blijvend Leren' (KBL) die samen met jeugdhulppartners streeft naar een cultuur van continu leren en verbeteren. Om de kwaliteit in de jeugdhulp te verbeteren is het van cruciaal belang dat alle perspectieven een gelijkwaardige stem hebben. In samenwerking met leder(in) en de NJR zijn we gekomen tot een opdracht om het perspectief van kinderen, jongeren en ouders/opvoeders te versterken. MIND wil samen met hen en met haar lidorganisaties optrekken om de verbinding met de achterban duurzaam te versterken en te verbeteren.

Ambitie 4: Kwaliteitszorg voor iedereen

Trekker: leden van de expertcommissie Kwaliteit van Zorg. Zij zijn afkomstig vanuit Plusminus, Ypsilon, Caleidoscoop, de Kamers Cliëntenraden en Familie- en Naastenraden, de Landelijke Stichting Zelfbeschadiging en mensen die vanuit hun ervaringskennis op individuele titel deelnemen.

Terugdringen wachtlijsten in de ggz

Ook in 2024 heeft MIND zich ingespannen voor de vermindering van wachttijden in de ggz. Dit hebben we op verschillende manieren gedaan. Zo heeft MIND deelgenomen aan de landelijke stuurgroep wachttijden en toegankelijkheid. Daarnaast neemt MIND deel aan de IZA-werkgroep

en het Bestuurlijk Overleg Cruciale ggz en aan de IZA-werkgroep Verkennend gesprek/Mentale gezondheidsnetwerken.

Ook onderhoudt MIND contact met andere organisaties die werken aan de vermindering van de wachttijden in de ggz. Zo hebben we met verschillende zorgverzekeraars gesproken over zorgbemiddeling en hebben hen mee kunnen nemen in het perspectief van verzekerden op een wachtlijst voor ggz.

Kwaliteitsstandaarden in de ggz

Net als in voorgaande jaren heeft MIND in 2024 bijgedragen aan het verbeteren van de kwaliteit van zorg door middel van patiënt-participatie in kwaliteitsstandaarden in de ggz. In 2024 hebben twee mensen namens MIND deelgenomen aan de richtlijn Dwang en drang, met hierbij de interne werkgroep Dwang en drang als klankbord. We hebben tevens de Visie op Zorg geautoriseerd. Deze visie is geschreven door vertegenwoordigers van cliënten en naasten, professionals en ggz-instellingen bij de zorgstandaarden van Akwa. Verder zijn de zorgstandaarden Digitale zorg, Somatische screening en Leefstijl en de herziening Persoonlijkheidsstoornissen door ons geautoriseerd. De Kamer Familie- en Naastenraden (FNR) hebben we actief geïnformeerd over het geheel aan Zorgstandaarden.

Transparantie en kwaliteit

MIND heeft in 2024 deelgenomen aan het Toezichthoudend Orgaan Beroepen in de ggz om het cliënt- en naastenperspectief in te brengen bij de ontwikkelingen in de Veldnorm Beroepen en het updaten van de veldafspraken in het zorgprestatiemodel voor 2025. En verder hebben we een afgevaardigde voor deelname in de Adviescommissie Beroepen vanuit MIND geworven.

MIND heeft in 2024 op alle niveaus (van uitvoering tot bestuur) constructief meegewerkt om het Landelijk Kwaliteitsstatuut (LKS) voor elkaar te krijgen. Een belangrijk punt voor MIND in het LKS was om de best gekwalificeerde regiebehandelaar in te zetten in de behandeling en om als cliënt zoveel mogelijk één aanspreekpunt te hebben. Hiervoor is in 2024 een definitief akkoord bereikt met de verschillende partijen en aan het Zorginstituut aangeboden voor inschrijving in het register. Deze wordt in 2025 geïmplementeerd en geldt in 2026 voor de inkoop. Ook hebben we meegewerkt aan een analyse voor de financiering van het LKS in de toekomst na 2026.

Daarnaast namen we deel aan het programmateam en de stuurgroep van het programma 'Versterken Kwaliteitstransparantie ggz' vanuit het IZA, in samenwerking met het Zorginstituut (ZiN) en alle ggz-partijen. In dit kader hebben we voor vier gesprekstafels gezorgd dat er ervaringsdeskundigen uit de ggz aan tafel zaten om hun collectieve ervaringskennis in te brengen, namelijk voor de tafels EPA (Ernstige Psychische Aandoening), Verslaving, Autisme en Behandeldoelen stellen, evalueren en afronden behandeling. Ook hebben we meegewerkt aan de eindproducten en aan het plan van aanpak voor communicatie en implementatie. Onze inbreng was vooral het toezien op de keuze-informatie voor cliënten en naasten en het proces van samen beslissen. Tot slot namen we deel aan de zgn. CQI-werkgroep, die zorgdraagt voor de jaarlijkse verzameling en publicatie van cijfers van de ggz-instellingen. MIND spant zich er binnen deze werkgroep voor in om tijdige, complete en betekenisvolle informatie openbaar te maken, zodat (aanstaande) ggz-clients en -patiënten op basis van deze informatie een keuze kunnen maken voor een zorgaanbieder.

Uitvoering en evaluatie van de Wet verplichte ggz (Wvvggz)

In 2024 zijn we gestart met de campagne 'Eenzame opsluiting is geen liefdevolle zorg', mede naar aanleiding van een rapportage van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) die een toename in de separaercijfers in de ggz liet zien. In dit kader hebben we in november 2024 de petitie "Stop Eenzame opsluiting" gelanceerd; deze is inmiddels al meer dan 14 000 keer ondertekend. Ook maakten we in 2024 deel uit van de coalitie 'Voorkomen verplichte zorg' en zaten we in de congrescommissie van het jaarlijks congres van deze coalitie. We hebben op dit congres een workshop verzorgd over ervaringen met separeren; deze was erg druk bezocht.

De interne werkgroep Dwang en Drang van MIND is in 2024 frequent bij elkaar geweest om onze inbreng voor de internetconsultatie van de Wvvggz voor te bereiden.

Forensische zorg

Na de totstandkoming van het Kwaliteitskader Forensische zorg is er in 2024 een Werkagenda Aansluiting Forensische Zorg-Reguliere Zorg ontwikkeld. Juist deze aansluiting is vanuit het perspectief van MIND relevant en noodzakelijk; we zijn daarom nauw betrokken geweest bij de ontwikkeling van deze Werkagenda. Het uitgangspunt van onze inbreng was: 'Hoe kan worden voorkomen dat cliënten/patiënten daders worden? En omgekeerd: 'Hoe zorgen we ervoor dat mensen weer op een goede manier deel kunnen nemen aan de maatschappij nadat een opgelegde (straf)maatregel is afgelopen?' Onze inbreng werd door de andere partijen zeer gewaardeerd.

Verstevigen positie Kamer Cliëntenraden en Kamer Familie- en Naastenraden

De Kamer Cliëntenraden (KCR) heeft zich het afgelopen jaar actief ingezet voor belangenbehartiging. Zo was de KCR betrokken bij de evaluatie van de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen (Wmcz) 2018 en hebben we samengewerkt aan verbeteringen in de verlofregeling voor cliënten in ggz-instellingen. Ook hebben de leden van de KCR meegedacht over het 'autonomiebevorderend beleid' (ABB) dat MIND in 2024 heeft onderzocht en geagendeerd bij politiek, ggz-aanbieders en zorgprofessionals. In 2024 vonden regelmatig themabijeenkomsten van de KCR plaats, voorbereid door de KCR-Kerngroep. Besproken onderwerpen waren onder meer ABB, ggz-zorgstandaarden, e-Health, gegevensverzameling en privacy en de financiering van de ggz. Dit laatste webinar organiseerden we met medewerking van de NZa en de Nederlandse ggz.

De KCR-Kerngroep bestaande uit vijf leden is in 2024 zesmaal bij elkaar gekomen. De verbinding met leden en het peilen van behoeften gebeurt nu vooral individueel en via de themabijeenkomsten en bijeenkomsten van de Kerngroep. In 2025 worden ledenbezoeken gepland om dit te versterken. Er heeft in 2024 ook een verkennend overleg plaatsgevonden met de Kamer Familie- en Naastenraden (KFNR). De voorzitter van de KCR was deelnemer aan het panel op de conferentie van de Kamer FNR. Op die manier hebben we de verbinding tussen beide Kamers in 2024 een impuls gegeven.

De Kamer Familie- en Naastenraden (KFNR) is afgelopen jaar voortgegaan met het realiseren van de wettelijke medezeggenschapsstatus voor familieraden in ggz-instellingen. Ook heeft de KFNR zich ingezet voor het versterken van het triadisch werken in de ggz als strategisch uitgangspunt. Daarvoor is contact gelegd met o.a. de Nederlandse ggz. Dit is een traject van lange adem en wordt in 2025 voortgezet en uitgebreid met andere stakeholders.

Er zijn voorts in 2024 een tiental ledenbezoeken afgelegd door leden van de Kerngroep. Deze bezoeken zijn geëvalueerd als effectief voor de verbinding en voor de wederzijdse informatievoorziening. De Kerngroep van de KFNR met zeven leden is in 2024 zesmaal bij elkaar gekomen. Ook zijn er twee nieuwe leden toegetreden als vervanging van aftredende leden.

We hebben in 2024 twee contactdagen en een tweedaagse conferentie voor de KFNR georganiseerd. De conferentie is door meer dan 50 deelnemers bezocht en had als thema 'De toekomst van familie- en naastenraden'. De opkomst en de betrokkenheid van de deelnemers liet zien dat deze raden belangrijk zijn. De KFNR heeft zich ook ingespannen om de NaastenApp van GGZ Drenthe aan te bevelen bij familieraden, met inmiddels een aantal instellingen die de app (gaan) gebruiken. In 2024 is gewerkt aan een 'introductiehandboek' van nieuwe leden van een familie- en naastenraad en inhoudelijk afgerond en gepresenteerd op genoemde conferentie. Publicatie hiervan is voorzien in het voorjaar van 2025.

MIND voerde in 2024 al met al een actief programma uit voor familie en naasten van cliënten/patiënten in de ggz, waarbij we ook hebben uitgedragen dat het aanbod voor naasten gestimuleerd moet worden vanuit zowel zorg als sociaal domein. In dit kader zijn leden van MIND bijvoorbeeld aangesloten bij de werkgroep Mantelzorg & ggz, een initiatief van Movisie.

Digitale gegevensverzameling en gegevensdeling

In 2024 is MIND in toenemende mate betrokken geweest bij alle ontwikkelingen rondom de European Health Data Space (EHDS) en de toekomstige implementatie hiervan in Nederland. Met name als het gaat om het secundair gebruik van gezondheidsgegevens brachten we het perspectief van cliënten in de ggz op verschillende plekken in. Onder andere bij VWS, als lidorganisatie bij de Vereniging Van Zorgaanbieders Voor Zorgcommunicatie (VZVZ), Nictiz en ook via maatschappelijke dialoogsessies georganiseerd door Health-RI. Op deze manier leverde MIND o.a. een bijdrage aan de Burgerreis Zeggenschapsuitoefening en informatievoorziening. In het verlengde daarvan sprak MIND tijdens één van de break-out sessies tijdens de Health-RI conferentie in oktober 2024 over secundaire gegevensuitwisseling, de gevoeligheid van data afkomstig uit de ggz en het belang van informatievoorziening en zeggenschap van burgers, patiënten en cliënten. Met de implementatie van de EHDS de komende jaren zal er een toenemende behoefte ontstaan aan voorlichting en informatievoorziening voor cliënten en ook voor de lidorganisaties van MIND. Wij blijven hier dus aan werken.

De Werkgroep Data & Privacy van MIND is frequent bij elkaar gekomen. Met de leden van de werkgroep werd onder meer de inzet van kunstmatige intelligentie bij de behandeling van psychische problemen verkend met elkaar. Een ander onderwerp omvatte de wenselijke en niet-wenselijke scenario's bij gegevensverzameling en -deling. De werkgroep heeft hiertoe in 2024 de basis gelegd voor verder onderzoek naar de wensen en behoeften van cliënten als het gaat om gegevensuitwisseling en privacy.

E-health en andere tech-ondersteuning in de ggz

Digitale zorg en ondersteuning krijgen een steeds grotere rol in de ggz. Steeds meer zorgprocessen worden volledig of gedeeltelijk digitaal aangeboden. Dit biedt kansen wat betreft de toegankelijkheid van zorg en autonomie van cliënten. Tegelijkertijd vormt de vertrouwensrelatie tussen behandelaar en cliënt de kern van behandeling in de ggz en worden er bij het gebruik van digitale toepassingen grote hoeveelheden data verzameld.

Sinds augustus 2024 is MIND betrokken bij Digizo.nu. Dit programma komt voort uit het IZA en richt zich op het breed opschalen van bewezen digitale en hybride (zorg)processen die waarde toevoegen voor zorgverleners, patiënten, cliënten en burgers. MIND is aanwezig bij toetsingen van digitale toepassingen en vertegenwoordigt cliënten in de waardebepalingen.

In oktober 2024 werd de herziene zorgstandaard Digitale Zorg gepubliceerd door Akwa GGZ. Deze biedt professionals, patiënten, naasten en ggz-organisaties handvatten voor de toepassing van digitale zorg in de praktijk. Als onderdeel van de kerngroep heeft MIND bijgedragen aan deze herziening en hierin het cliëntperspectief vertegenwoordigd.

In samenwerking met het programma 'Vliegwiél' van Patiëntenfederatie Nederland deed MIND eind 2024 een vragenlijstonderzoek naar het cliëntperspectief op digitale zorg. Deze vragenlijst werd uitgezet onder de panels van MIND en Patiëntenfederatie Nederland, via sociale media, ExpEx en panels van de Nationale Jeugdraad. Aanvullend hierop werden focusgroepen georganiseerd. De resultaten van dit onderzoek worden begin 2025 gepubliceerd.

2.3 Projecten kennis, innovatie en onderzoek

Een krachtige stem 2024

Betrokken achterban: denktank Akwa GGZ, expertcommissie Kwaliteit van Zorg structureel en alle leden van MIND, ervaringsdeskundigen vanuit het MEC en anderen met ervaringskennis zijn uitgenodigd passend bij het onderwerp van de betreffende ontwikkeling.

Inleiding en doel

In dit project ondersteunt MIND de achterban bij deelname aan de kwaliteitsontwikkeling van Akwa GGZ. Via een denktank worden vertegenwoordigers inhoudelijk, tactisch en strategisch voorbereid op deelname aan (bestuurlijke) gremia. Het bureau van MIND fungeert als vraagbaak voor de achterban rond zorgstandaarden en Akwa-activiteiten en begeleidt deelnemers gedurende het ontwikkelproces, via voorbereidingsbijeenkomsten, achterbanraadplegingen en individuele coaching.

Alle leden worden bij de Krachtige Stem betrokken. Zodra een onderwerp relevant is voor een lidorganisatie of ervaringsdeskundige, thematisch of aandoeningsgericht, volgt een uitnodiging. De denktank Akwa en de expertcommissie Kwaliteit van Zorg zijn hierin structureel betrokken. Ook ontwikkelt MIND in overleg met Akwa, implementatie-instrumenten bij de zorgstandaarden, zoals keuzekaarten en andere tools om samen beslissen te bevorderen. Het doel is om cliënten- en naastenparticipatie te bevorderen en te borgen bij de ontwikkeling en implementatie van kwaliteitsstandaarden en -metingen door Akwa GGZ.

Resultaten 2024

- Via vier denktankbijeenkomsten zijn de MIND-vertegenwoordigers gevoed om het cliënten- en naastenperspectief in te brengen in de Kwaliteitsraad, het bestuurlijk adviesorgaan van Akwa GGZ
- Participatie in, c.q. ondersteuning van tien (herziene of nieuwe) kwaliteitsstandaarden, te weten: leefstijl, somatische screening, acute jeugdhulp, afbouw psychofarmaca, functionele neurologische stoornis, persoonlijkheidsstoornissen, eetstoornissen, bipolaire stoornissen, depressie, ADHD. Deelnemers zijn naar behoefte gecoacht, waar nodig achterbanraadplegingen gehouden en commentaren opgehaald in de consultatiefase. Een aantal trajecten loopt nog door in 2025.
- Ervaringskennis is georganiseerd bij diverse Akwa-producten en -diensten, waaronder webinars, deelname aan het Lerend Netwerk Acute Psychiatrische Hulpverlening en TeamTalks.
- Via deelname aan informele maandelijkse 'Akwa GGZ bureauoverleggen' hebben we de inbreng van cliënten- en naastenperspectief van in de activiteiten van Akwa GGZ bevorderd en geborgd.
- Conceptversies van de Toolkit Eetstoornissen en de Toolkit Drugs zijn opgeleverd.

Medicatieoverdracht in de keten

Betrokkenheid achterban: uitvragen via het MIND ggz-panel, focusgroepen en een patiëntpanel, gecombineerd met achterbannen van de Patiëntenfederatie Nederland.

Inleiding en doel

De kwaliteitsstandaard 'Overdracht van medicatiegegevens in de keten' vormt de basis voor een nauwkeurige overdracht van medicatiegegevens tussen zorgverleners, wat nodig is voor goede zorg naar patiënten. De sector patiënt & cliënt, bestaande uit MIND en Patiëntenfederatie Nederland, vertegenwoordigt patiënten en cliënten binnen het programma. Sectorspecifieke doelen binnen het programma zijn o.a. het informeren van cliënten/patiënten/vertegenwoordigers over de herziene richtlijn 'Overdracht van medicatiegegevens in de keten', het inbrengen van het patiënt-/cliëntperspectief tijdens de Kickstart Medicatieoverdracht en het beproeven van de gegevensuitwisseling naar de Persoonlijke Gezondheidsomgeving (PGO).

Resultaten 2024

- In 2024 heeft MIND wederom de vertegenwoordiging van patiënten- en cliëntenbelangen binnen diverse ontwikkelingen en overlegstructuren van het programma uitgevoerd.
- Door vertragingen binnen het programma Medicatieoverdracht zijn kernactiviteiten voor onze sector zoals testen met het patiëntpanel en actieonderzoek doorgeschoven naar 2025/2026.

- Op 17 april 2024 vond een commitmentsessie 'Samen voor de Kickstart' plaats waarbij zorgsectoren en leveranciers hun inzet uitspraken naar patiënten en cliënten om de Kickstart in 2025 te realiseren. Vanuit onze sector waren een patiënt en cliënt aanwezig. Zij deelden hun ervaringen en onderstreepten daarmee het belang van een goede medicatieoverdracht.
- MIND nam deel aan voorbereidingsgroepen over de ontsluiting van laboratoriumgegevens en contra-indicaties en overgevoeligheden (CiO-gegevens) naar de Persoonlijke Gezondheidsomgeving. Deze sessies resulteerden in concrete gebruikerseisen, wensen en randvoorwaarden.

Eigen regie in de Wvggz

Betrokkenheid achterban: Stichting PVP is partner in de uitvoer, een reflectieraad is ingesteld, achterbanraadplegingen zijn gedaan en er namen cliënten/naasten bij de zorgaanbieders deel.

Inleiding en doel

Met dit project leveren wij een bijdrage aan het vergroten van de eigen regie bij betrokkenen binnen de Wvggz en aan het voorkomen van verplichte ggz. De kern is dat teams zelf verbeteringen bedenken en deze in de praktijk uitproberen, met als doel structurele veranderingen in de werkwijze te realiseren die de positie van patiënten versterken. Het project bouwt voort op signalen uit de wetsevaluatie van de Wvggz, waaruit blijkt dat bestaande mogelijkheden voor eigen regie nog onvoldoende benut worden. Door praktische voorstellen te ontwikkelen en te toetsen in de praktijk, willen we laten zien hoe eigen regie daadwerkelijk vorm kan krijgen in de dagelijkse zorg. Hiermee willen we bijdragen aan een cultuurverandering waarin de wensen en voorkeuren van cliënten en naasten structureel het uitgangspunt vormen.

Resultaten 2024

- De governance is ingericht met een klankbordgroep met alle betrokkenen in de Wvggz-keten;
- Een reflectieraad is ingesteld voor structurele inbreng van cliënten en naasten;
- In totaal nemen 13 teams deel aan het project (doelstelling was minimaal 6);
- Alle teams hebben een eigen verbeterplan opgesteld en vastgesteld;
- De voortgang wordt maandelijks met alle teams besproken;
- Vier praktische producten zijn ontwikkeld ter ondersteuning van de teams, waaronder een overzicht van veelgebruikte instrumenten voor eigen regie;
- Bij alle teams is een O-meting uitgezet.

Participatie in onderzoek 'Samen begrijpen en beslissen met bij jongeren'

Betrokkenheid achterban: jongeren zijn in het project door de projectgroep direct betrokken.

Inleiding en doel

De hulpverlening voor kinderen met psychische klachten en/of aanhoudende lichamelijke klachten (ALK) richt zich vaak vooral op het doorverwijzen naar een specialist op basis van de juiste diagnose. In dit project starten we bij kinderen in de eerstelijnszorg direct met samen begrijpen en beslissen. In drie Utrechtse regio's werd deze aanpak toegepast bij 12- tot 18-jarigen. Kinderen vullen vooraf de Kindtool van het Instituut voor Positieve Gezondheid (IPH) in en het consult volgt via de Netwerkintake (UMCU). Hierin geschoolde zorgprofessionals onderzochten samen met de kinderen en ouders wat nodig is om gezamenlijk te begrijpen en te beslissen, met de persoonlijke doelen van het kind als uitgangspunt.

Resultaten 2024

- Informatiemateriaal is ontwikkeld op basis van MIND's visie op samen begrijpen en beslissen met kinderen en jongeren, in samenwerking met ervaringsdeskundige jongeren. Drie korte uitlegvideo's zijn gemaakt, die jongeren helpen zich voor te bereiden op gesprekken in de eerstelijnszorg. Deze zijn vindbaar via de websites van [WKZ/MIND](#), via het YouTube kanaal van het WKZ en via LinkedIn, X, Facebook en Instagram van UMC Utrecht, Netwerkintake en [MIND](#). Ook kunnen de filmpjes in WhatsApp formaat direct met jongeren worden gedeeld.
- Tijdens het slotsymposium op 17 september 2024 verzorgde MIND samen met ervaringsdeskundige jongeren een interactieve workshop over samen begrijpen en beslissen en hoe jongeren hierin aan te spreken en mee te nemen.
- MIND nam deel aan de begeleidingsgroep en adviseerde op diverse producten binnen het project, waaronder informatie- en scholingsmaterialen, beschrijving van de methodiek en het implementatieplan om deze te verspreiden.

Onderzoeksondersteuning: Inzet referentenpanel in het kader van diverse ZonMw-programma's

Betrokkenheid achterban: de referenten zijn allen ervaringsdeskundigen die affiniteit hebben met onderzoek en zij komen zowel vanuit lidorganisaties als het MEC. Daarnaast zijn er ook nog 'losse' vrijwilligers.

Inleiding en doel

Het panel bestaat uit cliënten en naasten die ervaring hebben met de aandoeningen of thema's die aan bod komen in het ggz-onderzoek. Zij hebben een training bij INVOLV gevolgd voor het beoordelen van onderzoeks- en projectvoorstellen. MIND coördineert de activiteiten van het panel. Het panel beoordeelt vanuit het cliënten- en naastenperspectief de onderzoeks- en projectvoorstellen die bij ZonMw zijn ingediend op relevantie, haalbaarheid, betrokkenheid van cliënten en naasten en facilitering. Dit oordeel neemt ZonMw mee in de besluitvorming over de honorering van de voorstellen. Het doel is om onderzoek te stimuleren dat gaat over wat cliënten en naasten belangrijk vinden.

Resultaten 2024

We hebben de referenten ingezet voor de volgende ZonMw-programma's: Onderzoeksprogramma ggz, Actieprogramma Grip op Onbegrip, Versnellers binnen de ggz, Nationaal Plan Hoofdzaken, Preventie van Kansspelsverslaving en Social Trials. In totaal beoordeelden 59 referenten 112 uitgewerkte onderzoeks- en projectvoorstellen.

Programma Nationaal Plan Hoofdzaken

Betrokkenheid achterban: Leden MIND en losse ervaringsdeskundigen (vaak) via MIND Expert Center.

Inleiding en doel

Het Nationaal Plan Hoofdzaken is een samenwerkingsverband van MIND, Hersenstichting, ZonMw, NWO en Health~Holland en richt zich op het verbeteren van hersen- en psychische gezondheid. Het doel is om in 2040 mensen met een hersen- of psychische aandoening vijf jaar langer in goede gezondheid te laten leven en gezondheidsverschillen met 30% te verkleinen. Dit gebeurt langs drie lijnen: sneller oplossingen realiseren, kennis combineren en data beter benutten.

Resultaten 2024

- Het netwerk is versterkt door intensiever contact met onderzoekers, zorgkoepels en programmaleiders.
- De community van partnerorganisaties is verstevigd via gezamenlijke bijeenkomsten en ambassadeursessies.
- ZonMw kende 19 projecten toe (lijn 1) en startte een tweede subsidieronde.
- Nieuwe subsidieoproepen rond data (lijn 3) en participatie (lijn 2) zijn gelanceerd.
- Koppelingen gelegd met o.a. FLAG-ERA en BRAINS; drie BRAINS-projecten gehonoreerd.
- Voorbereiding van SPRONG-regeling en bijdragen aan Europees partnerschap Brain Health.

Bijdragen aan overige projecten en onderzoeken

Betrokkenheid achterban: via deelname in adviesraden, focusgroepen, enquêtes via het MIND ggz-panel, inzet ervaringsdeskundige mede-onderzoeker, etc.

Inleiding en doel

Ook in 2024 heeft MIND weer deelgenomen aan verschillende projecten en onderzoek van veldpartijen om het ervaringsperspectief vanuit cliënten en naasten in te brengen. Hieronder is een aantal van deze projecten te vinden.

Ontwikkeling en verspreiding patiënt informatiemateriaal over de POH-ggz

Veel ouderen, mensen met een lage sociaaleconomische status of met een andere culturele achtergrond missen de informatie over de POH-ggz en hoe zij hiervan gebruik kunnen maken binnen de huisartsenzorg. Trimbos heeft dit project uitgevoerd met o.a. de LHV, LV POH-ggz en MIND. Gezamenlijk is een flyer en beeldverhaal ontwikkeld over de functie van POH-ggz binnen het Nederlandse zorgstelsel in begrijpelijke taal en in diverse vertalingen. Nieuw en begrijpelijk informatiemateriaal over de POH-ggz in diverse talen - LV POH-ggz De materialen zijn ondergebracht bij de LV POH-ggz, die zorgt voor actualisatie en verspreiding via o.a. huisartsenpraktijken.

Passende zorg voor mensen op de wachtlijst voor ggz-zorg

De wachttijden in de ggz blijven hardnekkig en hebben grote impact op cliënten, naasten en de huisartsenpraktijken. MIND onderzoekt samen met Nivel en Trimbos de ervaringen met het wachten en beschikbare ondersteuning. Ook is een overzicht opgesteld van bestaande initiatieven voor ondersteuning tijdens het wachten. In 2024 zijn een literatuurscan, een online vragenlijstonderzoek (bij 321 volwassen cliënten met ggz wachttijd ervaring, 83 naasten, 127 POH's-GGZ, 49 huisartsen en 9 overig professionals) en diverse interviews en focusgroepen uitgevoerd. Met de resultaten willen we bijdragen aan betere ondersteuning tijdens het wachten en daarmee de druk verlagen voor de huisartsenzorg.

SHIELD – Swift Hydrocortisone Intervention after trauma exposure

SHIELD is een samenwerkingsproject van psychiaters, neurologen, SEH-artsen, patiënten en naasten. Doel is te onderzoeken of hydrocortison kan helpen om PTSS en andere mentale klachten te voorkomen bij mensen die na een ongeluk of ernstige ziekte op de spoedeisende hulp belanden. In 2024 is de aanvraag toegekend door de Hersenstichting. Er vond een startbijeenkomst plaats, wervingsteksten voor een Ervaringsdeskundigenraad zijn opgesteld en een promovenda is aangesteld om het onderzoek uit te voeren.

Campagnelijn 3

Kwaliteit van leven

3.1 Kernboodschap

Uitgangspunt is de leefwereld van cliënten en naasten, waarbinnen ruimte is voor het voeren van de eigen regie en samen beslissen. Een gezonde levensstijl, zinvolle activiteiten, opleiding, werk, een sociaal netwerk en goede huisvesting zijn leidend. Dit geldt zowel voor mensen die in de wijk wonen als mensen in de intramurale zorg, als ook voor de naasten van deze mensen. Waar nodig is (specialistische) zorg, een beschermde omgeving en/of ondersteuning bij zelfredzaamheid en participatie beschikbaar. Alle actoren werken samen; we laten geen mensen tussen wal en schip vallen. Ieder mens, dus ook de mens met een psychische kwetsbaarheid, heeft het recht om op zelfgekozen wijze zijn eigen leven in te richten en te participeren in de samenleving. In de benodigde zorg, ondersteuning en faciliteiten wordt voorzien volgens de menselijke maat, aansluitend op de individuele behoeftes en wensen, waarbij ook de ondersteuning en betrokkenheid van naasten of mantelzorgers een belangrijk aspect is.

Impact in 2024

Onze lobby voor het voortbestaan van IPS was succesvol; het programma is verlengd tot en met 2026. Bij het ministerie van SZW hebben we succesvol het verband – en de bijbehorende problematiek – geagendeerd tussen armoede en psychische problemen. Dit biedt een goede basis voor verdere samenwerking.

Via presentaties, artikelen en workshops hebben we het belang van integrale samenwerking op de terreinen zorg, welzijn en (beschermde) wonen voor mensen met psychische problematiek voor het voetlicht gebracht.

We waren ook zeer actief op het terrein van langdurige zorg. We hebben meegeschreven aan de Werkagenda Langdurige ggz en hebben het Kwaliteitskader Langdurige Zorg afgerond en gepubliceerd.

Om beleidsaanpassingen voor elkaar te krijgen voor mensen met een psychische aandoening of beperking namen we deel aan werksessies in het kader van het VN-Verdrag Handicap. We hebben vanuit onze collectieve ervaringskennis de prioriteiten van mensen met psychische problemen en hun naasten ingebracht op de terreinen zorg, werk en inkomen, en onderwijs.

3.2 Ambities en Speerpunten

Ambitie 5: Jongeren doen op hun eigen wijze mee, ondanks eventuele psychische klachten

Onze agenda bij deze ambitie werd in 2024 grotendeels uitgevoerd door MIND Us en door (onze deelname aan) de Samenwerkende Gezondheidsfondsen (SGF) en hun programma 'Gezonde Generatie 2040'.

Op het beleidsterrein van bestaanszekerheid hebben we specifiek aandacht besteed aan de positie van jongeren. Met onder meer leden als Expex, Naasten Centraal en ook samenwerkingspartner FNO Geestkracht hebben we in onze belangenbehartiging de zogenaamde 'Big 5' onder de aandacht gebracht. Dit zijn de basisvoorwaarden voor jongeren om op eigen benen te kunnen staan: een steunnetwerk, een stabiele en passende plek om te wonen, school of werk, voldoende inkomen om zonder schulden rond te kunnen komen en mentaal en lichamelijk welzijn.

Ambitie 6: Mensen met psychische kwetsbaarheid bouwen hun leven op en doen mee aan de samenleving

Trekker: leden van de expertcommissie Kwaliteit van Leven. Zij zijn afkomstig vanuit Het Zwarte Gat, Ypsilon, de Kamer Cliëntenraden en Regiokamer en mensen die vanuit hun ervaringskennis op individuele titel deelnemen.

Inclusieve arbeidsmarkt

In 2024 hebben we een geslaagde lobby gevoerd voor Individuele plaatsing en steun (IPS). De IPS-regeling is bedoeld voor mensen die een psychische aandoening hebben, nog in behandeling zijn in de ggz en een uitkering krijgen. Met IPS kunnen zij vanuit hun gemeente goede ondersteuning en begeleiding krijgen richting en op de werkplek. Mede door onze lobby kunnen mensen hier tot en met 2026 gebruik van maken. We hebben hiertoe tevens enkele werkbezoeken georganiseerd. Ook zijn de eerste stappen gezet om deze regeling structureel te maken.

Werkbezoek van MIND en SP aan Lister in augustus 2024

MIND is lid van de Landelijke Cliënten Raad (LCR). Vanuit dit lidmaatschap hebben we in 2024 mensen met psychische problematiek een stem gegeven; de focus lag hierbij op de last die zij ervaren met een uitkering. Door bij een werkbezoek van de LCR tegen de minister van Sociale zaken en Werkgelegenheid (SZW) te pitchen over de manier waarop onzekerheden van WIA-uitkeringen hun psychische problematiek vergroten, heeft de minister hier meer oog voor gehad in debatten daarna. Tevens zijn er ervaringsverhalen gedeeld met de minister waardoor de minister meer aandacht heeft gekregen voor de mentale gevolgen van keuringen en onzekerheden in het sociale zekerheidsstelsel.

Door in 2024 onze lobby en samenwerking te verstevigen met andere koepels en organisaties als Ieder(in), Patiëntenfederatie NL, FNV, CNV, SAM en SWOM zijn mensen met een psychische aandoening nu beter in beeld bij het ministerie van SZW. We hebben de medewerkers en politieke leiding goed geïnformeerd over de relatie tussen armoede en psychische problemen. We zaten in 2024 als volwaardig gesprekspartner bij het Ministerie aan tafel om te praten over veranderingen in wetgeving van de Participatiewet in balans, de banenafpraak en het WIA-stelsel en hebben we een project binnen het programma van Simpel Switchen in de participatieketen kunnen initiëren.

Bevorderen integrale zorg en ondersteuning

Integrale zorg en ondersteuning in de wijk

De coalitie 'Leefbare Wijken' heeft in 2024 helaas niet de gewenste subsidie gekregen voor het programma 'Zo doen wij dat' en daarom heeft de coalitie besloten om de activiteiten uitsluitend op basis van vraag uit de regio's voort te zetten. MIND is één van de partijen in deze coalitie, die als doel heeft om de beleidsterreinen wonen, zorg en welzijn meer met elkaar te verbinden. Er lopen verschillende andere programma's en projecten (WOZO, Iedereen Een Thuis) waar wij bij aansluiten. Wij gaven in 2024 op verzoek workshops of presentaties. Op beleidsniveau en bestuurlijk niveau hebben wij ons op deze manier ervoor ingespannen om de beweging van integrale samenwerking op de terreinen zorg, welzijn en wonen te ondersteunen en te stimuleren.

IZA Thematafel Samenwerking Huisarts en Sociaal Domein

MIND is aan de thematafel vertegenwoordigd vanwege onze betrokkenheid bij de werkgroep Laagdrempelige steunpunten en de werkgroep Mentale Gezondheidsnetwerken / Verkennend Gesprek. We hebben samen met de partijen Significand en Pluut&Partners meegedaan aan een aanbesteding voor het ondersteuningsprogramma Laagdrempelige Steunpunten. Deze aanbesteding hebben wij gewonnen. Het programma is in januari 2025 van start gegaan.

Langdurige zorg en ondersteuning

MIND heeft meegewerkt aan de uitvoering van de bestuurlijke afspraken over de Wet Langdurige Zorg (WLz). Deze afspraken hebben als doel om goede langdurige zorg uit het kader WLz te leveren aan ggz-cliënten die daarvoor in aanmerking komen. Tegelijkertijd beogen de afspraken om de instroom in de WLz-ggz te verminderen. Daarnaast hebben we meegewerkt aan de totstandkoming van de Werkagenda Langdurige ggz, waarin onder andere een wetsevaluatie is afgesproken over de toevoeging van de ggz doelgroep aan de WLz in 2021. In dit kader hebben we actielijnen afgesproken over toegang, de plek van behandeling in de langdurige zorg enzovoort.

Ook is in 2024 in samenwerking met MIND het Kwaliteitskader Langdurige zorg afgerond en gepubliceerd en zijn de veldpartijen begonnen met de implementatie daarvan.

Beschermd Wonen

MIND heeft in het voorjaar van 2024 een achterbanpeiling uitgevoerd over de ervaringen van cliënten en naasten met beschermd wonen. Hiervan is een rapport gemaakt en een artikel in het wetenschappelijke tijdschrift 'Participatie en Herstel'. Onze belangrijkste conclusies waren dat cliënten lang moeten wachten op een geschikte plek en dat met name multiprobleem-casussen te maken krijgen met exclusiecriteria en dus niet goed geholpen worden. Deze bevindingen konden wij goed inzetten in onze belangenbehartiging voor deze doelgroep bij beleidsmakers en politiek.

WMO

De Meerjarenagenda WMO is eind 2024 van start gegaan. MIND participeert hierin.

VN Verdrag Handicap

In 2024 zijn zogenaamde 'sprintsessies' georganiseerd vanuit VWS om bij cliëntenorganisaties input op te halen voor beleidsaanpassingen ten behoeve van mensen met een beperking. MIND heeft hieraan deelgenomen. We hebben vanuit onze collectieve ervaringskennis de prioriteiten van mensen met psychische problemen en hun naasten naar voren gebracht op onder andere de terreinen zorg, werk en inkomen, en onderwijs. In augustus heeft een vertegenwoordiger van MIND de Delegatie VN-verdrag Handicap versterkt tijdens de toetsing van de Nederlandse overheid in Genève. Zowel voorafgaand aan als tijdens het bezoek zijn achter gesloten deuren de belangrijkste knelpunten voor mensen met een beperking – waaronder mensen met een psychische aandoening – besproken met het VN-comité, inclusief de onderwerpen die op 15 augustus tijdens de hoorzitting centraal moesten staan.

Klankbordgroep Omdenken voor Betere Mentale Gezondheid (Zorginstituut Nederland)

MIND is lid van deze klankbordgroep sinds eind 2024. Het doel is om zinvolle, vernieuwende projecten ter verbetering van Mentale gezondheid op te halen en in de etalage te zetten.

Versterken impact en bereik lotgenotengroepen

Vanuit lidorganisaties, waaronder Plusminus, is het initiatief ontstaan om te verkennen hoe de impact en het bereik van lotgenotengroepen versterkt kunnen worden. MIND faciliteert dit traject en ondersteunt bij het ontwikkelen van voorstellen voor bredere financiering en verankering van deze groepen in het zorgstelsel. Lotgenotencontact, een vorm van zelfzorg en informele zorg, draagt bij aan eigen regie en herstel en sluit aan bij de uitgangspunten van passende zorg zoals geformuleerd in het Integraal Zorgakkoord.

Hoewel MIND zelf geen lotgenotengroepen organiseert – dat doen de lidorganisaties – vervult MIND hier een verbindende rol tussen praktijkervaring, beleidsontwikkeling en onderzoek. Mede op basis van recent wetenschappelijk bewijs voor de effectiviteit van peer support worden aanbevelingen geformuleerd om lotgenotengroepen landelijk beter te positioneren en structureel te bekostigen. Doel is om deze vorm van zelfhulp breder in te bedden als volwaardige pijler binnen de geestelijke gezondheidszorg.

De projectgroep heeft in de eerste helft van 2024 een 'vestzaknotitie' opgeleverd waarin de context en uitgangspunten van de inzet van MIND op dit onderwerp uiteen worden gezet. Hiermee is de scope van het project duidelijk. Hierop kwam bestuurlijk akkoord vanuit de Vereniging. De tweede helft van 2024 stond in het teken van de kwartiermakersfase waarin gesprekken zijn gevoerd met vele stakeholders, o.a. van PFN, VWS, ZN, LHV, NVZH, IederIn en ESHPM (Erasmus Universiteit). Om een business case op te stellen om IZA-transformatiegelden aan te vragen is een literatuurscan gemaakt. Ook is een notitie opgesteld om lotgenotencontact in het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) opgenomen te krijgen. Dit is (vooralsnog) gelukt: het staat in de AZWA-concepttekst. Eind 2024 zijn de voorbereidingen getroffen voor de

derde en laatste fase van het project (doorlooptijd januari-april 2025): gesprekken met individuele zorgverzekeraars en het opstellen van de maatschappelijke business case, op basis waarvan we een voorstel voor de 'snelle toets' voor IZA-transformatiegelden willen aanvragen.

3.3 Projecten kennis, innovatie en onderzoek

Programma Herstel Dichtbij samen met het Oranje Fonds

Betrokkenheid achterban: zelfregie- en herstelorganisaties en de (ervaringsdeskundige) medewerkers daarvan uit het hele land, Nederlandse Vereniging voor Zelfregie en Herstel.

Inleiding en doel

Ondersteuning en ontwikkeling van zelfregie- en herstelorganisaties, zodat mensen met een psychische kwetsbaarheid overal in Nederland de ruimte hebben hun leven weer op te pakken en aan hun herstel kunnen werken met ervaringsgenoten (peer support) dichtbij huis. Dit was het derde en laatste jaar van het programma Herstel Dichtbij – Samen voor mentale gezondheid (2022-2024).

Resultaten 2024

- 30 zelfregie- en herstelorganisaties hebben financiële ondersteuning (via het Oranje Fonds) ontvangen om aan hun eigen professionalisering, uitbreiding of kwaliteitsontwikkeling te werken.
- Uitstekende samenwerking tussen Oranje Fonds en MIND en met samenwerkingspartners NVZH en IPW die geleid heeft tot een vervolgprogramma Herstel Dichtbij – Samen groeien 2025-2028.
- We hebben 30 werkbezoeken afgelegd, waarbij de voortgang van de projecten besproken is, initiatieven door het programmateam zijn ondersteund en aan elkaar verbonden zijn.
- De Leergang Maatschappelijk Ondernemen (LMO) is door 17 deelnemers succesvol afgerond.
- Twee Summerschools met de thema's 'migratie en herstel' en 'suïcidale gedachten en herstel'.
- Een verdiepingsmodule op de Leergang Maatschappelijk Ondernemen: de Masterclass over 'financiering van zelfregie en herstelorganisaties'.

- Expertgroepen (vanuit deelnemers) hebben kennis opgedaan en gebundeld en daaruit producten ontwikkeld om andere zelfregie en herstelorganisaties handvatten en inspiratie mee te geven. De producten zijn gepubliceerd op de website van de NVZH: Kennisbank – Nederlandse Vereniging voor Zelfregie en Herstel
- Er zijn 4 filmpjes opgenomen over Herstel Dichtbij en drie deelnemers (door een van de deelnemers: OutoftheBoxTV). Ook is er een boekwerk gemaakt met en voor de deelnemende organisaties. Deze dienen ter inspiratie en informatie over zelfregie en herstelorganisaties.
- In 2024 hebben 2 grote kennisdagen plaatsgevonden, waaronder de slotbijeenkomst op 14 november met stakeholders uit het hele land en het hele veld (gemeenten, ggz, welzijn, verzekeraars, landelijke (IZA) partijen etc) en met een bijdrage van de koningin (lancering van het nieuwe programma Herstel Dichtbij- Samen groeien).

Hoofdzaak werk

Betrokkenheid achterban: de uitvoer ligt grotendeels bij ervaringsdeskundigen en bij de sessies worden altijd MEC-experts op dit gebied ingezet.

Inleiding en doel

Hoofdzaak Werk is een initiatief van de convenantpartners van Sterk door Werk en beoogt meer mensen met een psychische kwetsbaarheid duurzaam aan het werk te helpen én te houden. Binnen dit project richt MIND zich op het bespreekbaar maken van stigma's bij werkgevers, uitkeringsinstanties (zoals UWV en gemeenten), ggz-professionals én de werkzoekenden (mensen met een psychische kwetsbaarheid) zelf. Daarbij werkt MIND in alle 35 arbeidsmarktregio's aan structurele inzet van goed toegeruste ervaringsdeskundigen en wordt een online tool ontwikkeld voor omgaan met zelfstigma.

Conferentie Hoofdzaak Werk juni 2024

Resultaten 2024

- Meer dan 350 professionals van UWV en gemeenten zijn in 7 door MIND verzorgde sessies getraind in een meer de-stigmatiserende houding. Hierdoor voelen zij zich beter toegerust om het gesprek aan te gaan over betaald werk met mensen met een psychische aandoening in een uitkeringssituatie.
- Een webinar over mentale gezondheid van jongeren en het belang van aandacht daarvoor in onderwijs en op de arbeidsmarkt, trok ruim 350 professionals. Het webinar was georganiseerd in samenwerking met Divosa, de Programmaraad Regionale Arbeidsmarkt en Phrenos. Het bood direct toepasbare tips en werd gewaardeerd met een score boven de 8.
- 89 HR-professionals en managers zijn getraind in 10 trainingen gericht op het voeren van betere gesprekken met medewerkers met psychische klachten. De trainingen droegen naast openheid ook bij aan bereidheid om mensen met een psychische kwetsbaarheid in dienst te nemen.
- In 6 arbeidsmarktregio's heeft MIND actief gestimuleerd om ervaringsdeskundigen lokaal te betrekken en verbinding gelegd met het lokale zelfregiecentrum of herstelinitiatief.

Positieve beeldvorming in Noord-Veluwe

Betrokkenheid achterban: de uitvoer ligt grotendeels bij ervaringsdeskundigen en bij de sessies worden altijd MEC-experts / MIND-ambassadeurs op dit gebied ingezet.

Inleiding en doel

Sinds 2020 zet dit project, gestart vanuit Samen Sterk zonder Stigma en gefinancierd uit transformatiegelden, zich in voor een positievere beeldvorming van mensen met psychische problematiek. Het doel is om in de zeven gemeenten van de Noord-Veluwe (Harderwijk, Putten, Ermelo, Oldebroek, Elburg, Nunspeet en Zeewolde) meer begrip te creëren in de wijken voor mensen met psychische problematiek, zodat buurtbewoners en professionals hier beter mee om kunnen gaan. Daarmee wordt inclusie bevorderd en uitsluiting in de samenleving tegengegaan.

Resultaten 2024

- Twee zelfstigma-trainingen zijn gegeven aan vrijwilligers en bezoekers van Ixta Noa, waarmee 15 deelnemers zijn bereikt. Zij leerden signalen van zelfstigma eerder herkennen en kregen praktische handvatten aangereikt om dit te doorbreken.
- Het cliëntenperspectief is versterkt in de veranderateliers van GEM. Professionals kregen inzicht in het belang van een cliëntgerichte benadering in de regio Noord-Veluwe.
- We hebben de stigma-dag van GGZ Centraal in Amersfoort mogen voorzitten en invullen met aanrijking van de-stigmatiserende tools.
- Een handreiking over positieve beeldvorming is ontwikkeld en gedeeld met meer dan 50 professionals, die de aangereikte tips actief omarmen. Daarnaast is een specifieke hand-out opgeleverd voor gemeenten met concrete adviezen voor de-escalatie en het vergroten van cliëntparticipatie bij de realisatie van maatwerk- of beschermde woonvormen, zoals skeave huse.

Participatie in onderzoek DESTRESS

Betrokkenheid achterban: actieve betrokkenheid van experience expert panel en werkgroep participatie.

Inleiding en doel

DESTRESS richt zich op het ontwikkelen van een innovatieve aanpak om stress op de werkvloer te verminderen en de veerkracht van zowel werknemers als organisaties te versterken. Het project combineert wetenschappelijke inzichten met praktijkervaring en richt zich op duurzame inzetbaarheid en mentale gezondheid in arbeidssituaties. MIND waarborgt de inbreng van ervaringskennis binnen dit onderzoek door het opzetten en begeleiden van een panel van ervaringsdeskundigen. Deze ervaringsdeskundigen denken mee over de opzet en uitvoering van het onderzoek en adviseren over passende interventies vanuit het perspectief van mensen met psychische kwetsbaarheid.

Resultaten 2024

- Samenstelling van een ervaringsdeskundigenpanel, geworven via de achterban van MIND en de pool van het MIND Expert Centrum (MEC).
- Actieve bijdrage aan de kick-off van het project op 12 september 2024: deelname aan een podcast, een promotiefilmpje en een workshop over de inzet van ervaringsdeskundigheid binnen DESTRESS.
- Eerste online bijeenkomst van het ervaringsdeskundige panel in december 2024, waarin een verdere kennismaking plaatsvond met de onderzoekers en de rol van ervaringsdeskundigen als adviserend partner werd verkend en bevestigd.

Helpdesk Ervaringskennis (plus Ervaringskennisplein)

Betrokkenheid achterban: projectuitvoering vanuit (familie)ervaringsdeskundigheid vanuit zowel MIND, Movisie, VvEd en Valente.

Inleiding en doel

Het bieden van handvatten (toerusten) van iedereen die met ervaringskennis en ervaringsdeskundigheid aan de slag wil door ondersteuning te bieden bij het zoeken, vinden en duiden van informatie met betrekking tot dit onderwerp.

Resultaten 2024

- Op 1 februari 2024 lanceerden we de website www.ervaringskennisplein.nl, die sindsdien continu aangevuld en verbeterd wordt;
- De Helpdesk Ervaringskennis bleek een belangrijke rol en functie te vervullen voor de vraagstellers. Veel vragen over het brede veld van ervaringskennis zijn niet met één publicatie of link te beantwoorden, doorvragen (bijvoorbeeld naar de vraag achter de vraag) helpt dan;
- Positieve beoordeling: de vraagstellers gaven allemaal aan dat ze het fijn vonden dat ze met hun vraag ergens terecht konden;
- Ontwikkeling van een lijst met veel gestelde vragen voor het Ervaringskennisplein;
- De functie van de Helpdesk is na afloop van de projectfinanciering geborgd in het Ervaringskennisplein.

Bijdragen aan overige projecten en onderzoeken

Betrokkenheid achterban: via deelname in adviesraden, focusgroepen, enquêtes via het MIND ggz-panel, inzet ervaringsdeskundige mede-onderzoeker, etc.

Inleiding en doel

Ook in 2024 heeft MIND weer deelgenomen aan verschillende projecten en onderzoek van veldpartijen om het ervaringsperspectief vanuit cliënten en naasten in te brengen. Hieronder is een aantal van deze projecten te vinden.

RUN-study

RUN staat voor Reflexive regulation Using Narrative methods. Het doel van het onderzoek is om een vorm van toezicht te ontwikkelen die persoonsgerichte dienstverlening aan kwetsbare mensen, zoals kinderen en jongeren met psychische problemen, verbetert. In 2024 hebben we deelgenomen aan de 5e reflexieve sessie van het RUN-onderzoeksproject. Ook hebben we ervaringskennis ingebracht bij de onderzoeksgroep en de promovenda geadviseerd vanuit cliënten en naastenperspectief, onder andere door haar te koppelen aan jongeren belangen- en zelfregie-organisaties.

Minding the Gap

Het NWA-project 'Minding the Gap' gaat over armoede en mentale gezondheid van jongeren. Er hebben twee consortiumbeeenkomsten plaatsgevonden waar MIND aan deel heeft genomen. Ook is er een bijeenkomst geweest om mee te denken over disseminatie. In het onderzoek worden op lokaal niveau effectieve maatregelen gezocht en geïmplementeerd. MIND denkt mee over jongerenparticipatie en vertegenwoordigt de stem van de jongere.

Thriving Teens

Dit effectonderzoek richt zich op stress, slaap en schermgebruik bij kinderen in de pre-adolescente fase (9-12 jaar). De eerste consortiumbijeenkomsten hebben plaatsgevonden. MIND denkt mee over jongerenparticipatie en belangrijke en noodzakelijke verbeteringen in de regio, en vertegenwoordigt de stem van de jongere.

PROFILE-studie

Bij het NPI en in het Erasmus MC wordt een speciale behandeling aangeboden voor zwangere vrouwen met psychische problemen. Met de PROFILE-studie willen we ontdekken wat zwangere vrouwen met psychische klachten het beste helpt, wat zij en hun gezinnen nodig hebben in deze belangrijke periode en hoe we de zorg voor deze groep nog beter kunnen maken. MIND helpt mee in de projectgroep en bij de opzet, uitvoering en analyse van een aantal focusgroepen met zowel de patiënten en naasten uit de studie als met leden van diverse lidorganisaties van MIND. In 2024 vonden de voorbereidingen voor deze activiteiten plaats.

Integrale ouderenzorg

Het Kennisinstituut Federatie Medisch Specialisten doet onderzoek hoe de zorg voor lichamelijke én psychische klachten bij oudere volwassenen (65+) beter op elkaar kan worden afgestemd. Dit wordt vastgelegd in een handreiking voor zorgverleners. MIND ondersteunt dit project met focusgroepen vanuit de achterban waarmee we het cliënten- en naastenperspectief inbrengen.

Implementatie van blended CGT voor depressie en angst in de reguliere ggz

Dit implementatieproject van het AUMC, in een consortium met VU, GGZ inGeest, Emergis en MIND is gericht op het breder invoeren van blended cognitieve gedragstherapie (bCGT) voor mensen met angst en depressie. Eerder onderzoek toont aan dat bCGT zowel klinisch effectief als kosteneffectief is. In lijn met het IZA-principe '*digitaal, tenzij*' wordt gewerkt aan opschaling van de implementatie tussen najaar 2024 en najaar 2026. Verwacht wordt dat minimaal zes gespecialiseerde ggz-behandelteams deelnemen (vier binnen GGZ inGeest, één bij Arkin en één of meer bij Emergis). In dit project wordt de invoering van bCGT onderzocht en worden op maat gemaakte implementatiestrategieën ontwikkeld. MIND borgt het cliënten- en naastenperspectief als adviserend partner. Eind 2024 heeft MIND deelgenomen aan de startbijeenkomst.

Training het Gesprek

De Training psychische diversiteit 'Het Gesprek' is 9 keer gegeven, waarbij 76 managers en HR-medewerkers van Pathé-bioscopen, de griffies van de Eerste Kamer, (HR-)managers van Cordaan en UWV zijn getraind in het beter herkennen en in gesprek kunnen gaan van medewerkers met psychische klachten. Deze training werd gemiddeld gewaardeerd met een 8,6.

Zicht op Nuggers met een beperking

Dit project van ZINZIZ, gesubsidieerd door UWV, richt zich op niet-uitkeringsgerechtigden (nuggers) met een arbeidsbeperking die willen werken. Deze groep heeft recht op ondersteuning bij het vinden en behouden van werk, maar blijft vaak buiten beeld bij gemeenten en instanties, waardoor zij niet de benodigde hulp ontvangen. Het onderzoek beoogt inzicht te verkrijgen in de kenmerken, behoeften en uitdagingen van deze doelgroep, evenals de obstakels die hen beletten passende ondersteuning te ontvangen. MIND droeg via de begeleidingscommissie bij met het perspectief van mensen met een psychische aandoening zonder uitkering. Deze inbreng is verwerkt in persona's en trainingen die professionals helpen om deze doelgroep beter te herkennen en ondersteunen.

Samenredzaamheid in de arbeidscontext

We hebben meegewerkt aan het programma van Samenredzaamheid in de arbeidscontext van de SGF. Onder meer droegen we bij door feedback te geven op de campagne die wordt ontwikkeld onder de titel *Werk versterkt* en de uitvraag die is gedaan bij werkgevers over het in dienst hebben en nemen van mensen met een chronische ziekte of psychische aandoening. De opgeleverde resultaten kunnen we ook beleidsmatig meenemen in onze lobby. Op de landelijke SGF-dag en bij Alzheimer Nederland hebben we ook een workshop mogen verzorgen over mentale gezondheid op de werkvloer. Dit heeft 35 managers bereikt met tools om hier meer voor eigen medewerkers aandacht voor te hebben.

Samen Beslissen in de arbeidsre-integratie

Dit project onderzoekt hoe de methodiek van samen beslissen, bekend uit de gezondheidszorg, kan worden toegepast om de eigen regie van werknemers met psychische klachten te versterken tijdens hun re-integratieproces. We hebben leidinggevenden van Picnic getraind in het toepassen van deze methode als mensen met psychische klachten zijn uitgevallen. Daarnaast hebben we op het AKC en NVvA congres samen met de HAN een sessie voor 600 arbeidsdeskundigen mogen vormgeven over waarom samen beslissen in arbeidsre-integratie voor mensen die zijn uitgevallen met psychische klachten zo belangrijk is. Dit werd erg positief ontvangen en veel van aanwezige arbeidsdeskundigen gaven aan dit nu meer in de praktijk te willen toepassen.

MIND in gesprek met kamerleden over arbeid

MIND Panel

Het MIND-panel kan worden ingezet om een bijdrage te leveren aan onderzoek, belangenbehartiging en de signalering van knelpunten in de zorg. Onder andere door het invullen van de vragenlijsten die worden uitgezet bij meldacties. Er zijn ongeveer 3900 panelleden. Het panel wordt onderhouden en geactiveerd door een strategisch communicatie- en marketingbeleid. Daarbij wordt gekeken naar de representativiteit van het panel en mogelijk geworven onder specifieke doelgroepen.

In 2024 zijn de volgende vragenlijsten uitgezet:

- Vragenlijst Euthanasie – Wat is jouw mening? I.s.m. Universitair Centrum Psychiatrie van het UMCG (februari)
- Wachttijden ggz: gevolgen en ervaringen met overbruggingszorg. I.s.m. Nivel (april)
- Opgroeien bij een psychisch kwetsbare ouder i s.m. Naasten Centraal (mei)
- Toegang beschermd wonen i.s.m. onderzoeksbureau DSP-groep (in opdracht van de VNG (juni)
- Nieuw meerjarenbeleidsplan MIND (juli)
- Stress-panel i.s.m. diverse organisaties (september)
- Werk en aandoening (september)
- Vragenlijst digitale zorg in de geestelijke gezondheidszorg i.s.m. Patiëntenfederatie Nederland (oktober)
- Kennisplatform Jeugdtrauma i.s.m. Amsterdam UMC (november)

De leden van het MIND-panel hebben tweemaal een nieuwsbrief met informatie over afgeronde, lopende en komende onderzoeken ontvangen met links naar de verschenen rapporten.

4. Organisatie MIND

4.1 Organisatiestructuur

De Vereniging MIND Landelijk Platform Psychische Gezondheid (sinds 2006) is de landelijke koepel van meer dan honderd cliënten-, familie- en zelfregie-organisaties, evenals medezeggenschapsraden in Nederland. Binnen de vereniging zijn 23 landelijke aandoening-specifieke lidorganisaties vertegenwoordigd in de Algemene Ledenvergadering (ALV). Daarnaast kent de vereniging een Regiokamer, Kamer Familie- en Naastenraden en Kamer Cliëntenraden, die eveneens vertegenwoordigd zijn in de ALV.

MIND Platform werkt nauw samen met Stichting MIND, een fondsenwervende organisatie die zich richt op publieksvoorlichting en bijdraagt aan de geestelijke gezondheid op lange termijn door middel van onderzoek en innovatie. De MIND Hulplijn (voorheen MIND Korrelatie) maakt deel uit van Stichting MIND en biedt anonieme hulp aan jaarlijks circa 17.000 mensen met vragen over psychische en psychosociale problemen.

Naast de formele structuren zijn er talloze informele contacten die de MIND-beweging ondersteunen. MIND als beweging betekent dat anderen uitgenodigd worden om actief mee te doen, zowel individuen als organisaties. MIND werkt graag samen met iedereen die zich inzet voor een psychisch gezonde samenleving.

Om de inhoudelijke speerpunten van de vereniging goed vorm te geven, zijn er drie expertcommissies ingesteld: Jeugd, Kwaliteit van Leven en Kwaliteit van Zorg. Daarnaast zijn er verschillende werkgroepen actief die thematisch zijn gegroepeerd rond onderwerpen zoals suïcidepreventie, participatie en wachttijdproblematiek. De meeste leden van de expertcommissies en werkgroepen komen uit de lidorganisaties, maar soms sluiten ervaringsdeskundigen zich op persoonlijke titel aan.

De vereniging MIND Platform heeft een Algemene Ledenvergadering (ALV), een bestuur en een directeur. De directeur voert het beleid uit dat door het bestuur is vastgesteld en goedgekeurd door de ALV. Het bestuur bestaat uit minimaal vijf leden en wordt benoemd door de ALV.

4.2 Directie

MIND Platform is een vereniging die bestuurd wordt door een directeur met een door het bestuur vastgestelde taak. De directeur stuurt de vier teammanagers aan en vormt samen met hen en het bestuursbureau het Managementteam.

De directeur van MIND Platform is mevrouw dr. Dienne Bos. Naast haar functie als directeur van MIND Platform is mevrouw Bos ook directeur-bestuurder van Stichting MIND. Zij heeft een fulltime aanstelling voor onbepaalde tijd. De loonkosten van mevrouw Bos worden voor 60% doorbelast aan Stichting MIND. De salariëring en inschaling van de directiefunctie zijn conform de richtlijnen voor bezoldiging van directeur-bestuurders van Goede Doelen Nederland en de Wet Normering Topinkomens (WNT). Mevrouw Bos vervult geen nevenfuncties.

4.3 Medewerkers en HR-management

Personeelsbestand

Op 31 december 2024 had MIND Platform 27 medewerkers in dienst, verdeeld over 19,89 fte. MIND Platform beschikt over een grote flexibele schil: 6 van de 27 medewerkers hadden een tijdelijk contract. Daarnaast werden externe medewerkers, (vaak) zzp-ers, in ingezet op projecten en taken, vanuit ervaringskennis en/of specifieke kennis op een thema.

Vacatures

In 2024 is er 1 vacature ontstaan die ook is ingevuld. Het betreft een structurele functie.

Ziekteverzuim

Het gemiddelde ziekteverzuimpercentage in 2024 was 8,6%, wat een lichte daling is ten opzichte van 9,84% in 2023. Deze daling kan voornamelijk worden toegeschreven aan (deel) herstelmeldingen van langdurige verzuimdossiers. Daarnaast wordt er meer nadruk gelegd op een andere benadering van verzuim in relatie tot arbeidsongeschiktheid. Individuele gesprekken leiden vaak tot alternatieve keuzes, zoals herverdeling van werkzaamheden en het inzetten van het loopbaanbudget voor tijdelijke arbeidsduurverkortung. Deze aanpak heeft bijgedragen aan het lagere verzuimpercentage. Verder wordt er extra capaciteit ingezet door externe krachten in te huren, zodat de werkdruk binnen beheersbare grenzen blijft. Werkdruk blijft echter een voortdurend aandachtspunt.

Strategisch HRM

Het strategisch HR-beleid richt zich op de ontwikkeling van de organisatie, het begeleiden van veranderingen en het anticiperen op toekomstige ontwikkelingen. Een essentieel onderdeel van dit beleid is het centraal stellen van medewerkers. Dit betekent dat er wordt ingezet op het benutten van kernkwaliteiten, het stimuleren van professionele ontwikkeling en het optimaliseren van inzetbaarheid. Door deze aanpak draagt het HR-beleid bij aan het realiseren van de organisatiedoelstellingen en het effectief inspelen op kansen en uitdagingen in de toekomst. Hieronder worden enkele belangrijke aspecten kort uitgelicht.

Aannamebeleid / Instroom - uitstroom 2024

Het uitgangspunt bij elke wervingsprocedure is dat sollicitanten worden uitgenodigd die voldoen aan de functie-eisen, ongeacht hun achtergrond. Afhankelijk van de functie kan het ook specifiek gevraagd worden om kandidaten met ervaringsdeskundigheid, wat vaak succesvol blijkt. MIND Platform is voor deze doelgroep een herkenbare organisatie waarvoor mensen graag hun kennis, vaardigheden en ervaring inzetten. Daarnaast zetten ook vrijwilligers met een afstand tot de arbeidsmarkt zich in voor bepaalde taken, waarmee zij (opnieuw) ontdekken waar hun kracht en mogelijkheden liggen.

Duurzame inzetbaarheid

Als organisatie bieden wij verschillende mogelijkheden om medewerkers te ondersteunen in hun werk. Enerzijds zijn deze mogelijkheden vastgelegd in de CAO of de wet, anderzijds bieden we maatwerk vanuit onze visie om medewerkers te helpen een gezonde balans tussen werk en privé te behouden, binnen de mogelijkheden van de werkgever. Werkdruk en werkstress zijn continu aandachtspunten. Via programma's en oplossingsrichtingen wordt hier steeds actief op gestuurd. Er wordt ook regelmatig gekeken hoe er meer focus kan worden aangebracht, bijvoorbeeld door keuzemomenten in te lassen: wat doe je wel en wat doe je niet, om meer grip te krijgen op de

werkdruk. Daarnaast wordt er oog besteed aan de opleidingsbehoefte van medewerkers. Zowel vanuit het loopbaanbudget als vanuit de organisatie zelf worden mogelijkheden geboden om dit te faciliteren, zodat we ook vanuit dit perspectief de duurzame inzetbaarheid van medewerkers bevorderen.

4.4 Bestuur

Het Bestuur bestuurt de vereniging en houdt integraal toezicht op de uitvoering van het bestuursbeleid door de directeur. Het Bestuur is een afspiegeling van het brede werkterrein van MIND Platform, waarbij affiniteit met de doelstelling van de vereniging en cliënten- en naastenperspectief voorop staat. Ook is het van belang dat het Bestuur deskundig is op de diverse beleidsterreinen van de vereniging, zodat zij hun bestuurlijke rol kunnen vervullen op de verschillende beleidsdossiers. In de praktijk betekent dat elk bestuurslid MIND bestuurlijk vertegenwoordigt op enkele beleidsdossiers en participeert in bestuurlijke overleggen hierover met Ministeries, koepelorganisaties, verzekeraars, NZa, ZiN et cetera.

De Algemene Ledenvergadering is nauw betrokken bij het opstellen van de profielschetsen voor leden van het Bestuur. De leden van het Bestuur nemen plaats op persoonlijke titel. Het Bestuur bestaat uit tenminste vijf leden en de bestuursleden maken ook deel uit van de Raad van Toezicht van de stichting MIND (bepaald is dat de helft van de Raad van Toezicht gevormd wordt door de bestuursleden van de vereniging MIND Platform). De voorzitter van de Raad van Toezicht fungeert ook als voorzitter van het bestuur van de vereniging. Leden van het Bestuur worden benoemd voor een periode van vier jaar met het recht op herbenoeming voor nog een periode van vier jaar. Er is een rooster van aan- en aftreden. De leden krijgen voor hun werkzaamheden een vaste onkostenvergoeding en een reiskostenvergoeding.

Het Bestuur heeft in 2024 vier keer regulier vergaderd. In de reguliere vergaderingen kwamen

naast de inhoudelijke onderwerpen ook de vaste onderwerpen aan bod: de jaarstukken, accountantsverslag, verslag penningmeester, begroting, Directieverslag en bestuurlijke zaken. Het Bestuur heeft de begroting, jaarverslag en jaarrekening vastgesteld en ter goedkeuring voorgelegd aan de Algemene Ledenvergadering. Die heeft deze stukken goedgekeurd en decharge verleend aan het bestuur.

Verder heeft het Bestuur in deze reguliere vergaderingen onder andere aandacht besteed aan:

- Overleg met de voorzitters van de Expertcommissies van MIND Platform
- Reglement voor de Kamer Cliëntenraden en de Kamer MIND Familie- en Naastenraden binnen MIND Platform
- Cruciale GGZ
- Een gedeeld perspectief op de ggz van de toekomst, in samenwerking met de Nederlandse ggz, NVvP en NIP.

In 2024 waren er twee extra vergaderingen. Een extra vergadering werd gewijd aan het nieuwe Meerjarenbeleidsplan en het bepalen van het standpunt rond digitalisering in de ggz. De andere extra vergadering werd gewijd aan de ontwikkelingen rond het AZWA en om ook hier het standpunt van MIND Platform in te bepalen.

4.5 Informatievoorziening algemene ledenvergadering

Elk begrotingsjaar stelt de directie van MIND Platform, op basis van het meerjarenbeleidsplan, een activiteitenplan met begroting op. Dit wordt ter bespreking voorgelegd aan het bestuur, dat eventuele wijzigingen aanbrengt en het plan vervolgens vaststelt. Het goedgekeurde activiteitenplan met begroting wordt daarna ter goedkeuring voorgelegd aan de algemene ledenvergadering.

Ieder kwartaal rapporteert de directie schriftelijk aan het bestuur. Dit gebeurt middels een duidelijk dashboard, waarin de tussentijdse resultaten inzichtelijk worden gemaakt. Dit dashboard wordt ook ter informatie naar de algemene ledenvergadering gestuurd.

4.6 De financiële commissie

De Financiële commissie bestaat uit twee afgevaardigden van twee lidorganisaties en adviseert de algemene ledenvergadering over de goedkeuring van de begroting. Samen met de penningmeester kijken ze mee naar de begroting, jaarrekening en het financieel beleid in het algemeen. De Financiële commissie vergaderde drie keer in 2024.

4.7 Beleid, expertcommissies en werkgroepen

MIND Platform richt zich als vereniging specifiek op het beïnvloeden van beleid (collectieve belangenbehartiging) en het uitvoeren van projecten om de positie van cliënten en naasten te verbeteren. Om de inhoudelijke speerpunten van de vereniging goed vorm te kunnen geven zijn er drie expertcommissies ingericht: Jeugd, Kwaliteit van Leven en Kwaliteit van Zorg. Daarnaast is er een groot aantal werkgroepen actief binnen de Vereniging, die thematisch zijn gegroepeerd rond bijvoorbeeld suïcidepreventie, participatie of e-Health en data. Het merendeel van de mensen in de expertcommissies en werkgroepen komen uit onze lidorganisaties. Soms sluiten ervaringsdeskundigen zich op persoonlijke titel aan bij een werkgroep of expertcommissie.

4.8 Netwerkorganisatie

MIND Platform bestaat uit landelijk en regionaal werkende patiënten- en familieorganisaties en cliënten-, familie- en naastenraden. Elke organisatie heeft een unieke propositie en een wens tot samenwerking om (collectieve) doelen te bereiken. In deze samenwerking staat de verbinding tussen de landelijke en regionale thema's en organisaties voorop. Het MIND bureau vervult daarbinnen een spilfunctie. We werken continu aan de versterking van de stem van de patiënt, cliënt en naaste in de regio, en aan de verdere professionalisering van de cliënten-, familie- en naastenraden. Deze zijn binnen MIND verenigd in de zogenaamde 'Kamers'. De respectievelijke kerngroepen van de Kamers hebben stemrecht in de ALV van MIND Platform. Ook zetten we ons in voor het opzetten van een regionale structuur voor een betere verbinding tussen de landelijke en regionale belangenbehartiging.

Om het netwerk te faciliteren, door te ontwikkelen en uit te bouwen investeerde MIND ook in 2024 in verenigingsmanagement. Vanuit het landelijk bureau van MIND zorgen we voor verbinding met en tussen de achterban. Daartoe organiseren we verschillende activiteiten.

MIND Festival in het teken van 'een actieve vereniging'

Op dinsdag 5 november 2024 vond het tweede MIND Ledenfestival plaats, wederom in Antropia in Driebergen. Het thema was dit jaar: "MIND, een actieve vereniging". Om dit thema onder de aandacht te brengen was er gezorgd voor een goede balans tussen actieve en ontspannende activiteiten. Er werden een viertal workshops gegeven, waaronder een sessie over het nieuwe meerjarenplan van MIND. Om tussendoor even te ontspannen kon men kiezen voor een Zenmeditatie. Op het activiteitenplein volgden deelnemers onder leiding van directeur Dienke Bos een fitness workout, konden deelnemers aan de slag met een VR experience of hun energie kwijt aan de tafeltennistafel. De creatieve geesten leefden zich uit bij het knutsel-eiland. Tot slot stond er een photobooth klaar voor een tastbare herinnering aan een mooie dag.

4.9 Maatschappelijk verantwoord ondernemen

MIND Platform hecht veel waarde aan maatschappelijk verantwoord ondernemen. Dit past bij onze organisatie en is belangrijk voor de generaties na ons. Bij het uitvoeren van onze activiteiten streven we naar het creëren van waarde op economisch, ecologisch en sociaal gebied. Daarnaast zetten we ons in voor de doorlopende verbetering van onze bedrijfsprocessen, met als doel een duurzaam werkende organisatie. Dit doen we op verschillende manieren.

People

We zetten ons in voor de gezondheid en het welbevinden van onze medewerkers. Daarom stimuleren we binnen onze arbeidsvoorwaarden gezond gedrag, zoals een fietsregeling en een vergoeding voor sportkosten vanuit het loopbaanbudget. Er is veel aandacht voor een gezonde werk-privébalans, mede dankzij de werkgroep MIND Gezond. Deze werkgroep organiseert jaarlijks diverse activiteiten gericht op vitaliteit en biedt waardevolle informatie over gezondheid.

Daarnaast werken we samen met Alzheimer Nederland, het Longfonds, het Diabetes Fonds en de Maag Lever Darm Stichting binnen Stichting Het Huis voor de Gezondheid (HvdG). Samen streven we naar een gezonde werkomgeving voor onze medewerkers. MIND Platform biedt bovendien werkgelegenheid aan medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Planet en profit

We zetten ons in voor het verminderen van vierkante meters en het reduceren van reiskilometers. Thuiswerken is geïntegreerd in het reguliere beleid van MIND Platform, wat bijdraagt aan online en papierloos werken.

Onze milieuvriendelijke kantooromgeving creëren we door gezamenlijk duurzame koffie in te kopen en, waar mogelijk, duurzame kantoorartikelen te gebruiken. De verlichting in ons kantoor is uitgerust met energiezuinige lampen. Het kantoor is gevestigd naast het station van Amersfoort, wat het gebruik van openbaar vervoer door medewerkers stimuleert. Er zijn beperkt parkeerplaatsen beschikbaar, waardoor er, in combinatie met meer thuiswerken, minder CO₂-uitstoot wordt veroorzaakt.

4.10 Risicomanagement

Om onze missie in de toekomst te blijven realiseren, moeten we alert blijven op de risico's die voortkomen uit de ontwikkelingen om ons heen. Risicomanagement is daarom onlosmakelijk verbonden met de strategie en de financiële sturing van MIND Platform. Er is een breed bewustzijn van de verantwoordelijkheid die we dragen voor een rechtmatige en doelmatige besteding van middelen, de naleving van wet- en regelgeving, en de adequate inrichting van de administratieve organisatie en interne beheersing.

Door een weloverwogen afweging te maken tussen onze doelstellingen en de risico's die we bereid zijn te nemen, streven we naar een bestendige, maatschappelijk verantwoorde, beheersbare en integere bedrijfsvoering. We onderscheiden verschillende soorten risico's:

- Strategische en reputatierisico's
- Risico's op het gebied van wet- en regelgeving
- Financiële risico's

- Organisatorische risico'

Voor elk van deze risicocategorieën wordt bepaald welke preventieve maatregelen getroffen kunnen worden en welke beheersmaatregelen nodig zijn als een risico zich voordoet.

Risicobeheersing is een vast agendapunt voor de bespreking met de penningmeester en wordt jaarlijks besproken met de Raad van Toezicht. In 2024 hebben we onze risicoanalyse geactualiseerd. In 2025 worden stappen gezet om het risicomanagement integraal onderdeel te maken van de besturing van MIND, in lijn met de meerjarenstrategie 2025-2028.

Ransomware

Ransomware wordt door ons beschouwd als een van de grootste bedreigingen voor de organisatie. In 2023 is het beveiligingsbeleid geüpdatet en geïmplementeerd. Hoge prioriteiten zijn toen direct opgepakt en opgelost, terwijl medium-issues stap voor stap worden aangepakt en naar een hoger niveau worden gebracht. Daarnaast wordt er maandelijks een doorlopende controle uitgevoerd op onze websites om de veiligheid te waarborgen.

Andere maatregelen die zijn getroffen, zijn onder meer het werken met tweefactorauthenticatie en de aanschaf van Microsoft Defender voor Office 365 en voor endpoints. Microsoft Defender biedt preventieve bescherming voor verschillende devices, zoals laptops en telefoons.

Deze software is aangeschaft om een breed scala aan aanvallen te voorkomen, waaronder volumeaanvallen, gecompromitteerde zakelijke e-mail, phishing voor referenties, ransomware en geavanceerde malware. Defender maakt gebruik van een robuuste reeks filters om dergelijke dreigingen te blokkeren.

Onze IT-beheerpartij Bruis scant dagelijks inkomende e-mail op bedreigingen. Daarnaast worden er regelmatig trainingssessies voor medewerkers georganiseerd om het bewustzijn en de veiligheid te vergroten.

Fraude en corruptie

Fraude betreft oplichting of misbruik van gegevens. Om dit te voorkomen, blijft informatiebeveiliging een speerpunt voor ons. Phishing-mails zijn een veelvoorkomende en reële bedreiging. Intern nemen wij verschillende maatregelen om dit risico te beperken. We wijzen onze collega's regelmatig op de gevaren van phishing-mails. Daarnaast sturen we regelmatig nep-mails rond, met als doel medewerkers te laten zien waar ze op moeten letten en hun alertheid te vergroten.

Om fraude te voorkomen, is de interne administratieve organisatie en interne controle zodanig ingericht dat functiescheiding, het vierogenprincipe, de controle op inkoop en het doen van betalingen belangrijke rollen spelen en (automatisch) worden afgedwongen. Betalingsbevoegdheden en procedures zijn vastgelegd in een procuratieregeling, die vervolgens is geïntegreerd en geautomatiseerd in de verschillende workflows. Het financieel team voert meerdere keren per jaar een interne audit uit naar de volledigheid van de brondocumentatie.

Naast onze interne controlemaatregelen wordt er jaarlijks een interimcontrole uitgevoerd door onze accountant. Tijdens de interimcontrole richt de accountant zich voornamelijk op de kwaliteit van de interne beheersmaatregelen, met een focus op de processen die relevant zijn voor de jaarrekeningcontrole. Deze controle is echter niet primair gericht op het opsporen van fraude of onregelmatigheden in de organisatie.

Reputatie

Voor MIND Platform is reputatieschade een aanzienlijk risico. Hoewel het effect van reputatieschade moeilijk te voorspellen is, kan het grote gevolgen hebben. Om dit te voorkomen, volgen we strikte interne procedures voor onze communicatie-uitingen en stellen we duidelijke voorwaarden aan de samenwerking met andere partijen. Daarnaast monitoren we dagelijks de (sociale) media en de politiek om actuele en relevante ontwikkelingen te volgen, evenals de impact daarvan op onze organisatie, achterban en omgeving.

Reputatieschade kan ook ontstaan door belangenverstrengeling of het handelen van de directie, leden van de Raad van Toezicht, medewerkers of andere stakeholders. Naast governance, rechtmatigheid en doelmatigheid, zijn ook integriteit en doeltreffendheid (impact) essentiële pijlers voor MIND Platform.

Integriteitsbeleid

MIND Platform vindt een respectvolle, integere omgang tussen medewerkers onderling en in het zakelijke verkeer met derden erg belangrijk. Het gaat dus om het voorkomen van ongewenst gedrag en het bevorderen van gewenst gedrag. Het integriteitsbeleid van MIND Platform bestaat uit een beleid 'Ongewenste omgangsvormen' vastgesteld en gepubliceerd op onze website. Daarin staat onze aanpak beschreven, gericht op preventie, voorlichting, signalering van ongewenst gedrag, veilige inrichting van de werkomgeving en adequate opvang en nazorg. Daarnaast hebben we een gedragscode en klokkenluidersregeling. In de gedragscode beschrijven we waar MIND Platform voor staat en wat we verstaan onder goed gedrag.

In de klokkenluidersregeling wordt beschreven hoe op adequate en veilige wijze melding kan worden gedaan van eventuele vermoedens van misstanden bij MIND Platform. Een integriteitsfunctionaris aangesteld en afspraken zijn gemaakt met een externe vertrouwenspersoon voor medewerkers die daar de voorkeur aan geven. De regelingen zijn op onze website gepubliceerd, inclusief de wijze waarop meldingen kunnen worden gedaan. We bespreken de regelingen jaarlijks op een medewerkersbijeenkomst en bespreken dan ook een aantal praktijkvoorbeelden.

In 2024 werden we bij onze social media in toenemende mate geconfronteerd met schadelijke opmerkingen en bejegening. Het gebeurt niet heel vaak, maar als het gebeurt heeft het veel impact op de betreffende medewerker. Voor de social media hebben we huisregels opgesteld die behulpzaam zijn voor de medewerkers om beter met haatdragende boodschappen om te kunnen gaan. Er staat duidelijk in beschreven wat we hieronder verstaan en welke maatregelen de medewerkers kunnen nemen. In het team is aandacht voor de impact die dit kan hebben. Dit leidde ook tot een moreel beraad in het Managementteam over hoe we omgaan met persoonlijke berichten van medewerkers op social media over thema's die het werk van MIND raken. We hebben gesproken over hoe we kunnen voorkomen dat het persoonlijke verstrikt kan raken met het professionele. Onze bevindingen hebben we meegenomen in de beschrijving van ons social mediabeleid.

Klachten

De Klachtenregeling van MIND Platform staat op de website. Mensen kunnen via een contactformulier een klacht indienen. We hebben dat heel laagdrempelig ingericht, omdat we klachten vooral zien als signalen om ons werk te verbeteren. Mensen die een klacht indienen, ontvangen binnen twee weken een reactie. De klachtencoördinator registreert de aard van de klachten, het verloop van het proces en het uiteindelijke resultaat. We bespreken de klachten met de Teamleiders met het doel om hiervan te leren. Veel klachten die wij ontvangen gaan over foutieve adressering, of brieven die dubbel zijn ontvangen. Dit soort administratieve wijzigingen wordt niet geregistreerd als klacht, maar uiteraard wel meteen doorgevoerd in het databestand. In 2024 ontvingen wij geen specifieke klachten gericht op MIND Platform. Soms ontvangt MIND wel klachten over de geestelijke gezondheidszorg, bijvoorbeeld wanneer mensen zich niet goed geholpen voelen. Wij nemen die klachten niet in behandeling maar we verwijzen mensen dan wel zo goed mogelijk door naar de juiste instantie.

Wet- en regelgeving

MIND Platform zorgt ervoor steeds te voldoen aan relevante wet- en regelgeving. Niet voldoen aan wet- en regelgeving zal voor MIND vergaande gevolgen hebben. Daarom is hier actieve monitoring op door het bestuurs- en bedrijfsbureau. De branche-ontwikkelingen worden continu gemonitord en waar nodig wordt actie ondernomen.

Financiën

Financiële continuïteit blijft een doorlopend aandachtspunt voor MIND Platform. De organisatie wordt vrijwel volledig gefinancierd door subsidies, wat het opbouwen van een adequate reserve bemoeilijkt. Naast een vaste instellingssubsidie ontvangt MIND Platform ook projectsubsidies met een tijdelijk karakter.

Om de financiële situatie goed te kunnen monitoren, worden de inkomsten en uitgaven voortdurend gevolgd en maandelijks besproken met het management en de directie. Op deze manier kunnen we tijdig maatregelen treffen wanneer afwijkingen in de inkomsten en uitgaven worden geconstateerd.

Financiën

5.1 Financiële ontwikkelingen in 2024

In 2024 bedroeg de omzet circa € 3,2 miljoen, vergelijkbaar met 2023. Ongeveer twee derde (ca. € 2 miljoen) van deze omzet kwam uit de instellingssubsidie, terwijl het overige derde deel werd verkregen uit projectsubsidies (ca. € 1,1 miljoen). Het resterende bedrag bestond uit vaste contributie-inkomsten van leden en (incidentele) overige inkomsten.

In financieel opzicht was 2024 een goed jaar. Het jaar werd afgesloten met een positief resultaat van € 217k, bestaande uit een batig saldo van € 43k op de reguliere exploitatie en een positief saldo van € 174k op de projecten. De bezwaarprocedure met betrekking tot het project 'Eigen regie in kansrijke contexten' heeft geresulteerd in een subsidieophoging van € 174k, die volledig ten gunste van 2024 komt. Dit bedrag compenseert een verlies dat eerder in 2023 is genomen, vanwege de onzekerheid rond de uitkomst van het bezwaar. Het positieve resultaat van € 43k op de reguliere exploitatie is voornamelijk te danken aan een stijging van de overige baten.

5.2 Vermogenspositie en vermogensbeleid

Solvabiliteit

Dit financiële kengetal zegt iets over de financiële gezondheid van een organisatie op de lange termijn. Gebruikelijk is een waarde tussen de 30% en 40% voor soortgelijke not-for-profitorganisaties. De solvabiliteit van MIND Platform bedraagt eind 2024 27% (2023: 32%) en is daarmee redelijk te noemen, mede gezien de omvang van het vermogen ten opzichte van de algemene lasten.

Liquiditeit

De liquiditeitspositie (current ratio) is 1,38 (2023: 1,52). Dit kengetal is de uitkomst van de verhouding van de vlottende activa en kortlopende schulden. Het geeft aan of er voldoende geld in kas is om op korte termijn aan onze betalingsverplichtingen te voldoen. Een gezonde waarde voor de current ratio ligt in zijn algemeenheid normaliter tussen de 1,5 en 2, maar voor soortgelijke not-for-profitorganisaties is een ratio rondom 1 gebruikelijk.

Reserves

MIND Platform werft zelfstandig middelen voor projecten, programma's en activiteiten die bijdragen aan het realiseren van haar doelstellingen. Om deze doelstellingen te waarborgen, houdt MIND Platform zowel een continuïteitsreserve als specifieke (bestemmings)reserves aan. De continuïteitsreserve is vrij besteedbaar en biedt MIND Platform de mogelijkheid om bij calamiteiten de werkorganisatie enige tijd in stand te houden en de activiteiten voort te zetten. De gewenste omvang van deze reserve is mede afhankelijk van de risico's en is daarom gekoppeld aan de risicoanalyse van de organisatie.

Daarnaast beschikt MIND Platform over een egaliseriereserve VWS en een bestemmingsfonds. De egaliseriereserve VWS is gekoppeld aan de instellingssubsidie. De reserves en fondsen worden nader toegelicht in de jaarrekening. Na de resultaatbestemming van 2024 bedraagt de continuïteitsreserve ongeveer € 444k, de egaliseriereserve VWS € 78k en beschikt MIND Platform over een bestemmingsfonds voor Destigmatisering van € 27k.

Begroting

	Begroting 2024	Prognose 2024	Begroting 2025
BATEN			
1. Instellingssubsidie VWS	1.866.667	1.969.181	2.041.148
2. Contributie	30.610	31.210	31.210
3. Projectsubsidies	1.026.761	1.104.146	920.086
4. Overige baten	35.000	68.945	35.000
TOTAAL BATEN	2.959.037	3.173.482	3.027.445
LASTEN			
5. Personeelskosten	2.009.367	2.058.923	2.064.049
6. Overige personeelskosten	72.000	52.416	72.000
7. Huisvestingskosten	163.000	80.166	164.000
8. Organisatiekosten	260.500	268.667	273.500
9. Bestuurskosten	20.000	23.544	20.000
10. Activiteitenkosten	194.740	204.284	232.320
11. Activiteiten projecten	239.430	268.982	201.575
12. Overige baten en lasten	0	-484	0
TOTAAL LASTEN	2.959.037	2.956.498	3.027.445
Samengevat			
Totaal baten	2.959.037	3.173.482	3.027.445
Totaal lasten	2.959.037	2.956.498	3.027.445
tekort (-)/batig saldo(+)	0	216.983	0

Accountant

De accountant van MIND Landelijk Platform is Wth Accountants. De accountant heeft de jaarrekening 2024 gecontroleerd en hierbij een goedkeurende accountantsverklaring vertrekt.

Contactgegevens

MIND Landelijk Platform
Stationsplein 125, 3818 LE Amersfoort
Telefoon (033) 303 23 33
IBAN: NL25 ABNA 0811 1944 26
E-mail: info@wijzijnmind.nl
Internet: www.mindplatform.nl

Vooruitblik 2025

MIND is een maatschappelijke organisatie die streeft naar een samenleving waarin we met elkaar zorgdragen voor ieders mentale gezondheid en waarin iedereen die te maken krijgt met psychisch leed gelijkwaardig kan meedoen en kan rekenen op (h)erkenning, compassie en goede zorg en ondersteuning. We verbinden de missie en activiteiten van de vereniging MIND Platform aan het werk van Stichting MIND. Beide rechtspersonen hebben gezamenlijke strategische doelen verwoord in voorgenomde droom en een strategisch meerjarenbeleidsplan 2025 – 2028. De urgentie van het werk van MIND is onverminderd groot. De meest recente cijfers laten zien dat het aantal mensen met psychische klachten blijft toenemen, onze samenleving staat onder steeds grotere mentale druk. Daarom blijven wij de missie van MIND doorzetten.

Zoals vermeld in het voorwoord stond 2024 voor MIND als organisatie in het teken van het opstellen van de meerjarenstrategie 2025–2028. In deze nieuwe strategische koers richten we ons op drie strategische thema's: taboe en stigma doorbreken, participatie bevorderen en toegang tot en kwaliteit van zorg en ondersteuning verbeteren. Die vertalen zich naar 3 ambities van MIND, te weten:

- dat er een goed en toegankelijk aanbod is van integrale zorg en ondersteuning voor iedereen met psychische problemen;
- het realiseren van meer bekendheid over en begrip voor mensen met een psychische aandoening en hun naasten. We willen eenzaamheid verminderen en verbondenheid vergroten. We strijden voor een gelijkwaardige maatschappelijke positie;
- het bevorderen van betekenisvolle participatie voor mensen met psychische klachten, afgestemd op individuele behoeften en talenten.

Ervaringskennis blijft hierin de rode draad. MIND heeft daarom het initiatief genomen om samen met haar leden het MIND Expert Center (MEC) te ontwikkelen. Het MIND Expert Center is het vliegwiel voor de inzet van onze ervaringskennis; het is de infrastructuur om ervaringskennis duurzaam en deskundig in te zetten en dat zullen wij dan ook verder gaan ontwikkelen.

De nieuwe focus en ambities in de meerjarenstrategie 2025 – 2028 betekent ook dat we onze inzet in belangenbehartiging, of op gebied van Kennis-, Innovatie en Onderzoek op sommige thema's zullen afbouwen, en op andere gebieden zullen opbouwen of versterken. Kortom, 2025 is een jaar van transitie, waarin wij toewerken naar onze herijkte, maar nog steeds even belangrijke missie: MIND streeft naar een samenleving waarin we met elkaar zorgdragen voor ieders mentale gezondheid en waarin iedereen die te maken krijgt met psychisch leed gelijkwaardig kan meedoen en kan rekenen op (h)erkenning, compassie en goede zorg en ondersteuning.

Bijlage 1 **Afkortingen**

ALV	Algemene Leden Vergadering
Akwa	Alliantie kwaliteit in de ggz
AZWA	Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord
CR	Cliëntenraden
FNR	Familie- en naastenraden
FVP	Familievertrouwenspersoon
GALA	Gezond en Actief Leven Akkoord
IPS	Individuele Plaatsing en Steun
IZA	Integraal Zorgakkoord
KBL	Netwerkorganisatie Kwaliteit en Blijvend Leren
KOPP/KOV	Kinderen van ouders met psychische problemen Kinderen van ouders met een verslaving
LASP	Landelijke Agenda Suïcidepreventie
LCR	Landelijke Cliënten Raad
LKS	Landelijk Kwaliteitsstatuut
LSFVP	Landelijk Stichting Familie Vertrouwenspersonen
LVVP	Nederlands Vereniging van Vrijgevestigde Psychologen en Psychotherapeuten
LV POH-ggz	Landelijke vereniging POH-ggz
MEC	MIND Expert Center
Mo/Bw	Maatschappelijke opvang/Beschermd wonen
dNLggz	de Nederlandse ggz, de landelijke brancheorganisatie van ggz-aanbieders
NVvP	Nederlandse Vereniging van psychiaters
ODB	Openbaar Data Bestand
PCT	Preventieve Cognitieve Training
PG	Patiënten en Gehandicapten organisaties
PGO	Persoonlijke Gezondheidsomgeving
RCO	Regionale cliënten organisatie
SAS-GGZ	Systematische Aanpak Suïcidepreventie
SGF	Samenwerkende Gezondheids Fondsen
SZW	(ministerie van) Sociale Zaken en Werkgelegenheid
VIM	Vereenvoudiging inkomensondersteuning voor mensen
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VN-verdrag	VN-Verdrag inzake de rechten voor personen met een beperking (CRPD)
VWS	(ministerie van) Volksgezondheid, welzijn en sport
Wlz	Wet langdurige zorg
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
Wvggz	Wet verplichte ggz
ZiN	Zorginstituut Nederland
Zvw	Zorgverzekeringswet

Bijlage 2 **Bestuur MIND Platform**

In 2024 is Petra Zoer herbenoemd voor haar 2^e periode. Per 31 december 2024 is de samenstelling als volgt:

- Mw. Prof. dr. W.K. (Wilma) van der Scheer, Bijzonder Hoogleraar Leiderschap en Besturing in de Zorg en directeur Erasmus Centrum voor Zorgbestuur
- Mw. H. (Hannah) Hollestelle, voorzitter van het bestuur van ExpEx en student politicologie
- Dhr. Ir. P.M. (Paul) van Rooij, toezichthouder, bestuurder, adviseur en interimmanager in de zorg en belangenbehartiging vanuit eigen onderneming PvR-Advies, auditcommissie
- Dhr. Prof. dr. J. (Jaap) van Weeghel, Bijzonder Hoogleraar Rehabilitatie en participatie van mensen met psychische aandoeningen, vanaf 2021 emeritus
- P.W.L. (Petra) Zoer MSc, directeur-bestuurder Schola Medica

De leden van het Bestuur zijn ook lid van de Raad van Toezicht van stichting MIND.

Bijlage 3 **Lidorganisaties MIND Landelijk Platform 2024**

Angst Dwang en Fobie Stichting (ADF stichting)

Anoiksis

Caleidoscoop

Depressie Vereniging

Ixta Noa

Landelijke Oudervereniging Balans

Leontienhuis

Naasten Centraal

Nederlandse Hyperventilatie Stichting (NHS)

Nederlandse Vereniging voor Autisme (NVA)

Plusminus

Stichting Borderline

Stichting ExpEx

Stichting Gilles de la Tourette

Stichting Het Zwarte Gat

Stichting JIJ

Stichting Misbruikt

Stichting PMDD Nederland

Stichting Weerklank

Stichting Zelfbeschadiging LSZ

Vereniging Impuls & Woortblind

WEET

Ypsilon

Bijlage 4 **MIND** Cliëntenraden

Accare, CR ouders
Adviesraad Sociaal Domein Delft
Altrecht, CCR
Amacura
Antes groep, CCR
Apanta-ggz
Arkin, CCR
Arkin – Jellinek
Brijder Verslavingszorg
Castle Craig Nederland
Cliëntenbelang Amsterdam
Co-eur BV
Cordaan, CCR
De Hoop GGZ
Dimence, CCR
Dr. Leo Kannerhuis
Eleos
Emergis, CCR
Fier
Fivoor
GGNet, CCR & regioraad Zutphen Oost Gelderland
GGZ Breburg, CCR
GGZ Centraal, CCR en 5 locaties , waarvan een jeugd
GGZ Delfland
GGZ Drenthe, Regionale Cliëntenraad
GGZ Eindhoven en de Kempen (GGZE), CCR
GGZ Friesland, CCR
GGZ Friesland, Kinnik, CR-jeugd
GGZ inGeest (GGziG), CCR
GGZ Noord-Holland-Noord (GGZ NHN)
GGZ Oost-Brabant
GGZ Rivierduinen, CCR
GGZ Westelijk Noord Brabant (GGZ WNB)
Goodwillcentra Leger des Heils Amsterdam en Den Haag
IrisZorg

KL-IK

Kwintes Midden Noord Flevoland

Leger des Heils,CCR en 12 locaties

Lentis, CBB & CCR

LIMOR, CCR

LSR, Landelijk steunpunt medezeggenschap

Max Ernst GGZ

Mediant

MET ggz

Mondriaan voor GGZ, CCR en 1 locatie voor ouderen

NL Mental Care / Mentaal Beheer

Novadic-Kentron (N-K), CCR

Odion Service Bureau

Pameijer SP

Parnassia Groep, CCR en 2 locaties

Platform Volwaardig Burgerschap GGZ Utrecht

Promens Care, CCR

Pro Persona GGZ, CCR (GO CR) en 3 locaties

PSY Drechtsteden

Reinier van Arkel Groep, CCR

RIBW Brabant

RIBW Kennemerland Amstelland Meerlanden (KAM)

RIBW Nijmegen & Rivierenland, CCR

Simone de Bruijn

Sinaï Centrum

Stichting Het Zwarte Gat

Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg, CCR

Stichting Onder Een Dak (StOED)

Tactus Verslavingszorg, CCR

Valente

Youz PG

Yulius, CCR en een jeugdlocatie

Zeeuwse Gronden

Zuyderland GGz

Bijlage 5 **MIND Familie- & Naastenraden**

Altrecht

Arkin

Dimence

Emergis

Fivoor

GGNet

GGZ Breburg

GGZ Centraal Veluwe & Veluwevallei

GGZ Delfland

GGZ Drenthe, adviesraad naasten

GGZ Eemland

GGZ Eindhoven en de Kempen (GGZE)

GGZ Flevoland

GGZ Friesland

GGZ inGeest (GGZiG)

GGZ Noord-Holland-Noord (GGZ NHN)

GGZ Oost-Brabant

GGZ Rivierduinen, CFR

KL-IK

Lentis, CFR

Mondriaan voor ggz

Parnassia Groep Haaglanden B.V.

Parnassia Groep Noord-Holland B.V.

Parnassia Groep Rijnmond

Pro Persona GGZ Noord

Pro Persona GGZ Zuid

RIBW

Riwis Zorg & Welzijn

Yulius

Welzijn Rijswijk

Zeeuwse Gronden

Bijlage 6 **Regiokamer**

Anoiksis Zeeland
Burgerkracht Limburg
CliëntenBelang Amsterdam
De Kentering
Diepwatercollectief
Ervaar MEE Arnhem
GGZ Drenthe, de HOECsteen
Instituut voor Gebruikers Participatie en Beleid (IGPB)
ISP Informatiesteunpunt
Koepel adviesraden Sociaal Domein
Levanto Regiokantoor RIBW Heuvelland en Maasvallei
Markieza
MEE Vivenz
Mondriaan voor GGZ
Naasten Centraal
Ned. Vereniging voor Autisme NVA, 2 locaties
Ned. Vereniging voor Zelfregie en Herstel NVZH
Platform Noord Midden Limburg (NML) GGz & OGGz
Plusminus Friesland
RCO de Hoofdzaak
SCIP Amsterdam
Steunpunt Zelfregie en Herstel
Stichting Cliëntenbond GGZ Deventer eo
Stichting Cliëntenperspectief GGz Flevoland (CLIP ggz)
Stichting Dalisay Recovery
Stichting De Tussenvoorziening
Stichting Focus Zwolle
Stichting GGz Beraad Overijssel
Stichting HerstelTalent
Stichting Kernkracht
Stichting Knooppunt Informele Zorg
Stichting Kompasie (platform)
Stichting Lumen Holland Rijnland
STICHTING Ouderplatform Zuid-Holland Zuid
Stichting Stadskamer

Stichting Straat Consulaat
Stichting TEAM ED Amsterdam
Stichting Vriendendiensten Deventer e.o.
Stichting Wegloophuis Utrecht
Stichting Welzijn Lochem
Stichting Werkplaats COMO (Cliënten Organisaties Maatschappelijke Opvang)
Stichting zaVie
Stjoer
Ypsilon 5 locaties
Zeeuws Platform GGZ
Zelfregiecentrum NL
Zorgbelang Groningen
Zorgbelang Inclusief
Zorgbelang Overijssel